

DEM. KONVENCIJA NOMINAVO L. JOHNSONĄ

NEW YORK TIMES APIE LIETUVIŲ DIENĄ PASAULINĖJE PARODOJE

NEW YORKAS, N. Y. — Didysis New Yorko dienraštis The New York Times savo pirmadienio laidoje įdėjo veik visą skiltį antrašte "U. S. Lithuanians Mark Day at Fair. Heat Fails to Dampen Spirit of Brisk Native Dances".

Aštuoni šimtai šokėjų ir 1,400 dainininkų vakar padarė Lietuvos Tautinę dieną viena iš spalvingiausių programų, kokią iki šiol teko matyti Pasaulinėje parodoje, rašo N.Y.T. bendradarbis Murray Schumach.

Apie 16,000 lietuvių kilmės žmonių beveik pripildė Singer Bowl šešių valandų festivalio, kurio nepajėgė nuslopinti nei slegiantis karštis, nei drėgmė, nei lietaus pakrapnojimas.

Per daugiau nei tris valandas jauni vyrai ir moterys tautiniuose kostiumuose — beveik visų siūti ir išsiuvinėti — rankomis, auditorijai plojant, šoko ant estrados žalio patiesalo.

Protarpiais, šokėjams besilysint, didysis mišrus choras atviroje scenoje dainavo lietuviškas dainas.

Šokėjai labiausiai stengėsi išreikšti Lietuvos gamtos grožį, meilės vargus-vargelius ir kaimietiško gyvenimo priemonės, kaip tai oro malūną ir dalgę.

Įvairūs šokių tempai

Kai kurie šokiai, kaip antai „Sutana“ būta Lietuvos tradicijų gyvumo. Kiti, kaip „Subatėlė“ (šeštadienio vakaras) buvo linksmi ir gyvi.

Kostiumai buvo beveik tiek pat žavūs, kaip ir šokėjai. Prilaikant lietuviškų tradicijų, nė vienas raštas mergaičių rankovėse ar žiurstuose nebuvo vienas kitam panašūs. Dažniais atvejais tie kostiumai buvo perleidžiami iš rankų į rankas — motinos savo dukrai.

Viena mergaitė, Elena Jurgėla iš Washingtono, dėvėjo tą patį kostiumą, kurį jos motina dėvėjo Lietuvos dienos iškilmėse 1939 metų Pasaulinėje parodoje. Ji sakė, kad tą kostiumą jos motina atsivežė iš Lietuvos. Daugumas mergaičių, įskaitant ir panelelę Jurgėlą, dėvėjo lietuviškų tautinius brangakmenis — gintaro karoliukus.

Prieš šokius ir dainas lietuvių savo dieną šventė didesniu susikaupimu. Toje Singer Bowl (dainų aikštėje) vyksupas Vincencas Brizgys iš Chicago atlaikė katalikiškas mišias. Monsinjoras Jonas Balkūnas per pamokslą atakavo Sovietų Sąjungą ir komunizmą.

Lietuvos vyriausybės tremtyje charge d'affaires iš Washingtono Juozas Kajeckas šią dieną pavadino lietuvių "nepalaužiamos dvasios" įrodymu.

Sen. Kenneth Keating remia apsisprendimo teisę

Senatorius Kenneth B. Keating buvo sutiktas ovacijomis, kai jis savo kalboje kreipėsi į Jungtines Valstijas, kad padarytų visa, kas yra jų galioje, idant lietuvių gautų teisę nubalsuoti sau nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos.

Dienos įvykių pirmininkas buvo Jack J. Stukas, pranešęs, kad šios programos planavimas buvo pradėtas jau prieš puse metų. Dainų ir šokių programos daliai vadovavo Rūta Klmonis, geriau žinoma kaip Rūta Lee, aktorė, kuri neseniai iš Lietuvos

IŠ VISO PASAULIO

Prezidentas kampaniją pradėjęs Indianoje

ATLANTIC CITY. — Indianos gubernatorius Matthew E. Welsh pasakė, kad prezidentas Johnson rinkiminės kampanijos pradėti atvyks į du Indianos apskrėtis — Lake ir Porter, kurie nerėmė dabartinės administracijos praėjo pavasario pirminiuose rinkimuose. Welsh buvo vienas iš daugelio gubernatorių, pralaidusių po keletą valandų su prezidentu praėjusią savaitę.

Demokratai spaudą sutiko plojimais

ATLANTIC CITY. — Konvencijos pirmininkui John W. McCormick ir vicepirmininkei Margaret Price pasveikinus spaudos, televizijos ir radijo atstovus, šie konvencijos delegatų buvo plojimais sutikti. Tai buvo aiškus atsakymas respublikonams, kurių konvencijoje San Francisco mieste buvęs prezidentas Dwight D. Eisenhower spaudą sutiko plojimais.

Prezidento brolis serga

MYRTLE BEACH, S. C. — Prezidento brolis Samuel Houston Johnson jau antra savaitė guoli Ocean View ligoninėje, plaučių apkrėtimu. Daktarų pranešimu, jo sveikata sparčiai gerėja ir jis greitai laiku galės keltis iš lovos. Plaučius jis apsikrėtęs belankydamas draugą prie Crescent Beach.

Sovietai tebežaidžia su nusiginklavimu

GENEVA, Šveicarija. — Sovietų ambasadorius Semion Carapkin sudaužė paskutines viltis ką nors šiemet pasiekti čia vykstantiose derybose dėl atominio nusiginklavimo. Carapkinas tvirtina, kad vien tik sovietų planas tokios sutarties pagrindui. Vakarai tą sovietų "planą" jau yra atmetę. Diskusijos tuo klausimu vyksta jau daugiau kaip du mėnesiai.

Sprogimas Meksikoj per patrono šventę

TOLUCA, Meksika. — Spėjama, kad išsauta raketa susprogdino fejerverkų ir dujų sandėlių religinių iškilmų metu praėjusią antradienį. Nuo sprogdimo žuvo 45 žmonės, jų tarpe šešiolika iš 17 orkestro narių. Iš 33 sužeistųjų bent 29 atrodo nebeįgyvendinti.

Sprogimas įvyko prie Atlatlauca, kur apie 1,500 žmonių buvo susirinkę atšvęsti miestelio patrono šv. Baltramiejaus šventę.

Jungtines Valstijas pasigarbino savo močiute.

Mafesniu mastu šimtai norvegų irgi buvo suruošę savo šokių ir dainų programą, kaip norvegų tautinės šventės dalį.

Prez. Lyndon B. Johnson

PREZ. LYNDON JOHNSON GLAUDZIAI BENDRADARBIAUJA SU HUMPHREY

Minnesotos senatorius Eugene MacCarthy patarė prezidentui pasirinkti Hubert Humphrey

ATLANTIC CITY, N. J. — Demokratų konvencija, neišsprendusi Mississippi delegacijos klausimo, vakar nominavo Lyndon Baines Johnsoną demokratų partijos kandidatu į prezidentus. Prezidentas Johnsonas turėjo vakar kadere pasakyti konvencijai kalbą, bet paskutinės žinios sako, kad jis savo kalbą pasakys tikrai ketvirtadienį.

Šiandien vakare bus nominuotas demokratų partijos kandidatas į viceprezidentus. Laikraščiai einant į mašiną oficialiai dar nebuvo paskelbtas prezidento pasirinktas žmogus, bet visa eilė duomenų rodo, kad demokratų partijos viceprezidentu bus Minnesotos senatorius Hubert Humphrey.

Kitas Minnesotos senatorius, Eugene McCarthy, taip pat buvo minimas, kaip galimas kandidatas į viceprezidentus. Bet trečiadienį popiet jis pasiuntė prezidentui Johnsonui telegramą, patardamas pasirinkti Hubert Humphrey. Atrodo, kad sen. McCarthy nujautė, jog jis nebus prezidento pasirinktas kandidatas, todėl ir pasilė sen. Humphrey.

Demokratų konvencijoje sen. Humphrey buvo labai šiltai sutiktas, o laikraštiniškai ir televizijos atstovai visą laiką jį klausinėjo, ar jis neturįs žinių apie prezidento pasirinkimą. Prezidentas Johnsonas tuojau informuojamas apie demokratų konvencijos nuotaikas ir sen. Humphrey vardu reiškiamas.

Prezidentas Johnsonas tuojau informuojamas apie demokratų konvencijos nuotaikas ir sen. Humphrey vardu reiškiamas.

MISSISSIPPI NENORI ĮRAŠYTI PREZ. JOHNSONO Į BALOTĄ

Judieji visvien balsuos už demokratų, tai kam daryti nuolaidas? — klausia Eastland

ATLANTIC CITY, N. J. — Mississippi delegacijos klausimas turėjo būti išspręstas antradienio rytą, bet jis nebuvo aiškus nei trečiadienio popietį.

Vakar kredencialų komitetas buvo pasiūlęs daryti kompromisą. Pradžioje atrodė, kad abi pusės jį priims, bet vėliau paaiškėjo, kad nei baltieji, nei juodieji kompromisu nepatenkinti. Viskas pasibaigė tuo, kad abi delegacijos išėjo iš konvencijos salės. Baltieji demokratų nepatenkinti, kad "nieko neatstovaujantį juodųjų delegacijai duotas bet koks pripažinimas". Tuo tarpu juodieji nori pusę delegatų skaičiaus.

Pasitarimai ėjo visą dieną

Antradienio rytą prasidėję pasitarimai ėjo visą dieną. Kredencialų komitetas, gavęs paties prezidento instrukcijas, bando apmąšinti baltuosius ir ragina juoduosius sutikti su kompromisu.

Sen. James Eastland negali suprasti, kuriam tikslui juodiesiems padarytos tokios didelės nuolaidos.

"Judieji visvien balsuos už demokratų, kuriam galui reikės daryti jiems tokias dideles nuolaidas? — klausia senatorius! Ne laiku padarytos nuolaidos sutiršins baltuosius ir visas pietų valstijas gali nustumti nuo demokratų". Kredencialų komitetas parei-

KONGO PRADĖJO KONTROFENZYVĄ PRIEŠ KOMUNISTUS SUKILĖLIUS

Sovietų Rusija pažadėjo karinę pagalbą sukilėliams

LEOPOLDVILLE, Kongo, Afrika. — Kongo kariuomenė, samdomų baltaodžių kareivių ir aviacijos padema, pradėjo seniai lauktą ofensyvą šiaurinės provincijos Katangos sostinei Albertville iš maištininkų atimti.

Dviejose Katangos srityse — Bukavu-Burgarama ir Kudu viršų, kaip pranešama, ima valdžios kariuomenė, bet kitose dvie jose srityse — Pailis ir Bumba vyrauja komunistų maištininkai.

Centrinėje Kongo srityje užmuštas pirmasis raudonosios Kinijos karininkas kinietis, kas galutiniai įrodė, jog Kinijos komunistai čia turi įkišę savo rankas.

Jungt. Valstybių valst. sekretoriaus padėjėjo G. Mennen Williams patarimu, Kongo prezidentas Moise Tshombe kreipėsi į Etiopijos imperatorių Haile Selassie, kad pagelbėtų nuslopinti komunistų sukeltą revoliuciją.

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra Tass paskelbė sovietų valdžios pareiškimą, kuriame kaltinamas Jungtinės Valstijos "bandymu sukelti Kongo panašų karą kaip Vietnamą". Pareiškime duodama suprasti, kad sovietai žada daryti intervenciją Kongo maištininkams sukilėliams paremti.

"Kongo gyventojai turi tikrus draugus Afrikoje ir ne vien tik Afrikoje, kurie noriai jiems suteiks pagalbą", pasakys Tasso pranešime.

"Militaristams okupavus Kongo susidarytų Afrikos centre kitas karas židyns, gresias Kongo gyventojus ir kitų Afrikos kraštų gyventojus įvėlti į karą, panašų į tą, kokią Jungtinės Valstijos užkorė Pietiniam Vietnamui", sakoma Kremliaus pareiškime.

Šis Kremliaus pareiškimas pirmą kartą viešai prasiūta apie Kremliaus siūlomą ar dar tik žadamą betarpišką karinę pagalbą Kongo maištininkų pajėgoms.

Truman nedalyvauja partijos konvencijoje

INDEPENDENCE, Mo. — Buves prezidentas Harry Truman pasiteisino, kad jo amžius neleidžia jam dalyvauti demokratų partijos nacionalinėje konvencijoje, vykstančioje Atlantic City.

Paklaustas, kaip jaučiasi, jis atsakė: "O, labai gerai, tik pradeda senti, tai ir viskas". Formaliame pranešime Trumanas pareiškė: "Ką tik atšventėu savo 80 gimtadienį ir viltingai laukiu 90-jo ir galbūt dar dešimties. Esu apskaičiavęs, kiek man bėra likę laiko gyventi ir per tą laiką noriu dar daug ką padaryti".

Georgia apkaltino tris negro žudikus

DANIELSVILLE, Ga. — Grand jury iškėlė žmogžudystės kaltinimą prieš tris kukluksklaniečius Cecil Williams Myers, 25; James Lackey 29, ir Joseph Howard Sims, 41, visi nuo Athens, Ga., už nužudymą vieno negro švietėjo Lemuel Penn.

Jie bus teisiami ateinančią savaitę ir jiems gresia elektros kėdė.

Siūlo sumažinti JT pajėgas Kipro saloj

NICOSIA, Kipro sala. — Jungtinių Tautų vyresnieji pareigūnai Kipro saloje svarsto sumanymą, ar nesumažinti JT karines pajėgas bent 80 nuosimėiais. Dabar JT pajėgų Kipre yra 6,300 vyrų. Tokį planą pasiūlė dabartinis J. T. general. sekretorius Thant, tvirtindamas, kad toks žingsnis prisidės prie šios salos nuraminimo.

VIENTATVĖ VISATOJE

Šiurė ir akmenuoti yra keliai aukštyn

(Tęsinys)

Kelias į džiunglę pradžioje yra panašus į kelį: daugiau žmonių nueitas, kadaise net važinėtas. Pakelėms vestėmsse žan-kose kadaise buvę pasistatyti ir gyvenamieji nameliai, šiandien ap-keisti vaidokliai su aukšta žole bei sukaubėjusiomis naminėmis gėlėmis užaugusių durų langų angomis. Kitas net iš dvigubos rievėtos skardos buvę pasista-tę į geležinkelio vagoną pana-šią šitą gyvenvietę, pėdos sto-rumo tarpus tarp abiejų skardų primušdamas medžių piuveno-mis, bet visą nebaigtą darbą su jau atgabentais virtuvės ir gul-to įrengimais pametęs ir palikęs.

Kadaise buvę vešlūs pasėlių laukai dar nespėję sulaukėti. Apie poras akry dirvos tabe-falynuoja žydinčia vešlia alfa-fos žole. Išvirtę krienių ir ruber-batų lapai, priep adios gyvenvie-tės pačiame sužydėjime, keli ge-ros veislės tabako stiebai... Kaž-kodėl taip yra, kad žmogaus gy-vens ir nebegyvenama vieta yra daug neįaukšnę praėiti, kaip niekuomet žmogaus kojos neieš-tojū.

Greit baigėsi pakelėmis palik-ti žmogaus "civilizacijos" pėd-sakai. Kelelis užvedė ant mili-jonus metų saulės degintos, vė-jų, lietaus, sniego, vasarų kar-čių ir žemos spėjų veiklos plok-štos rudos kalvos kupros ir pa-simetė. Teko vietomis pškai nuoga, vietomis žemais mėlynių, gervuogių (čia labai išvaizda ir uogų stonui panašų į Lietuvos bruknes) ir gailių plotais apau-gusių akmenine kupra keliomis kryptimis pavaiškėti, kol ra-da-kelelio tolimesnę tąsą. Bet retomis pušaitėmis apaugusi akmeninė kalva jungėsi su kita aukštesne, ta su dar aukštesne kalva, į kurią ir kopti patogu ir kojos pačios neša. Reikia ne-pamiršti, kad kiekvieno gyvo žmogaus stipnybė yra į kalvotą šėlį atėjus būtinai pasiekti patį aukščiausią kauburį!

Zmogų įgimta aukštyn kopti. Tai nėra išimtis. Kiekvienas te-gul prisimena savo jaunystę. Ar ne tiesa, kad visi nuo nebeapma-namų laikų pamename, kaip sie-kėme pasiekti artimiausios aukš-tesnės kalvos, tą pasiekus tolimesnės aukštesnės, kol amžiaus bėgyje ir apfinkybų sukuryje atsidūrėme vieni prie Alpių, kiti prie Altajaus, tretieji prie Pi-renėjų, kiti prie Apalachu, dar kiti prie Rocky katų, o štai dar vienas ant Prieškambrius olos

kupros. Nors, deja, nė vienas mūsų, net velioniui, didžiajam pasaulio keliautojui Matui Šal-cuii Everesto užkopti nėra pavy-kę...

Vėl pažengęs pavėlavusių žy-dėti švagnių, "švento Petro rak-ty", katpėdžių, kraujažolių ("krovauninkų"), ožkabardžių, šiokelių, došidelių, laukinių ra-menėlių ir visos kolekcijos šiau-rės klimatui prisiderinusių žolių gėlių džiunglių taką vainikuo-jančiu taku, įkopių į sekantį dar aukštesnį akmeninį kauburį.

Kaip žodžiais atpasakoti, kad čia nebuvo, o patogioje supa-moje kėdėje sėdėdamas skaity-tojas gautų šiek tiek į tikrovę panašų vaizdą, koks jis yra tą vaizdą savomis akimis matant.

Vaidas nuo prieškambrinio kalno

Pirmasis įspūdis yra begaly-bė, antrasis tyla.

Nuo aukštesnės akmens kau-burio viršūnės pamatai kol gy-vas nepamirštamą panoramą, ku-rios pamatyti drąsiai apsimokėjo kelionė. Panorama išsiškečia nuo tolimo horizonto iki tolimo horizonto — visa vienoda tam-siai žalia su melsvu, tolyn vi-oletiniu priedažu, kol susilieja su dangaus skliauto apatinėmis pa-lomis virsta tiek tolima, kiek vaizduotė įstengia išmatuoti ide-alaus apskritumo ir švelnumo planetos pakraščio riba.

Kol akys užmato, tas plonu permatomu tamsiai žaliu iš rėtų pušaitių ir eglačių panašiu rū-bu apdengtas nuogos motinos žemės kūnas pasirodo visai ne-ra toks, kokį įsivaizduodavome buvus Rojaus darė. Čia jis yra tikrai toks, koks jis buvo pirma-po su tvėrėmo diena, kai iš skys-tos, verdančios granitinės lavos atvėso ir sustyro į solidią for-mą...

Bepig buvo Napoleonui suuk-ti padrašinimą savo vyrans Egipto piramidės puolant, girli, pranožiai, nežiopskite, į jus trisedšimt šimtmečių žiūr! Į mane štai (tikriausiai į juos) šimtai milijonų metų žiūr, o neturiu jokio gyvo dailto šalia savęs jausmais pasidailinti, o no-rėtuosi tikrai norėtuosi!

Ant tokio paties pirmykštės solidžios putos dangčio gyvena-me ir pagyvenę pasilaidojame vi-same žemės kamuolyje, bet ki-priose kontinentuose ta žemės pluta yra per amžius apsinėsu-si dašnai mylių storumo organinė-mis ir neorganinėmis geologini-

Senatorius Herbert Humphrey iš Minnesotos laukdamas prezidento konvencijoje, ar jis kandidatuos viceprezidento pareigoms ar ne, šis rodo netikėtai laisbala motinai, pasirašytą pakelė šilė.

periodų sąnešomis, pagaliau sto-ru gyvojo humuso klotu, o čia pasiliko kaip buvę, arba kaip ge-ologai naujaisiais tvirtina. Ledų gadinėje ledų kalnai, besistum-dami nuo Ašigalio tolyn į visas puses, nustūmė biologinių są-tybių klotus ir humusą per tūk-santčius mylių į visas puses, pa-darydami iš jų didžiulias Mani-tobos, Saskačevano ir Albertos provincijų prerijas. Kaip ten bebūtų buvę, istorija tyli, lei-dama mums laisvai spekuliuoti, bet kad žemės geologinė istori-ja yra buvusi baisiai šiauri, aud-rija ir smurtinga, rodo ta pati apnuogintoji prieškambrinio skydo išvaizda.

Ziaurios būta mūsų žemės geologinės istorijos

Tai yra originalioji, pirmykš-tė, geologų pavadinta "Prieš-kambrinė uola" (Precambrian Shield). Ja galėtum mylių my-lias patogiai eiti, jei jos žinik-mai nebūtų be tvarkos ir be sa-ko suaugusių skujodžių ir lapo-čių užstoti. Pati uola turi domi-nuojančią rusvą ir pilkšvą spal-va, lyg milijnių duonos kepalai, lyg tokių pat milijnių dramblių kaimėnė galvutė. Šioje pirmykš-tėje pasaulio tvėrybos medžiago-je niekuomet nepamiršk esant prieškambrinės gadinės gyvas būdininkas! Kas yra, tai yra kas buvo toji gadinė? Kambrinė gadinė yra pačios seniausios žemės paleozoinės gadinės tarp-snis, buvęs prieš šimtus milijonų metų ir pats nusitęsęs per 70 mi-lijonų metų. Tai buvo jau pir-minės gyvybės gadinė, kurios suakmenėję palaikai (fosilūs) randami ankstybesniuose žemės klotuose. Bet prieškambrinė gadinė buvo dar prieš kambrinę, tai yra kada žemėje dar jokios gyvybės nebuvo, arba jos fosilų nerandama. Kiek milijonų metų trukuo nuo tos gadinės, kada ši uola atvėso ir iš verdančios la-vos sustingo į akmeninę plutą, galime šiandien tik spėti. Bet ne tai šiuo atveju svarbiausia. Svarbiausia tai, kad pasilipęs ant tokios uolos nugaros, ar tai būtų Manitobos šiaurėje, ar On-tario polinėse dykumose, ar Uo-los Kaimų (Rocky Mountains) slaituose, o ypač čia šiaurės Ma-nitoboje, visi tie kadaise lygiais tiesiais klotais nusėdę vėliau per amžių amžius suakmenėję ge-ologiniai sluoksniai šiandien veik be išimties yra "aukštyn kojomis" suversti...

Kad ši nežinia kiek mylių gi-lumon siekianti akmeninė žemės pluta buvo baisiai sulaužyta ir sujaukta jau aenomams amžių po ataušimo praėjus, aiškiai pa-rodė, kaip tie klotai originaliai buvo lygiais sluoksniais susigu-lėję ir dabar gali aukštyn ap-vertsti, sulaužyti ir vėl susigulė-ję į jokių plyšelių nepalikėn-čių akmeninę masę.

Cia deca ausiseminti ir tykai...

Klausinėjant, bavo gantas net toks iškinimas, esą ta mylių storumo ledų dangė, besiškei-da-

Mirė didelis lietuvių draugas kun. N. Seim

MANNHEIM - Friedrichsfeld, Vok. Vokietija. — Norvegijoje praėjo liepos mėnesio 20 dieną negailestingoji mirtis išpašė di-delį lietuvių draugą ir gerą ži-rovę norvegų ev. kunigą Nils Seim.

Jis buvo Norvegų Jaunų Vyrų Krikščionių Sąjungos sekreto-rius ir šiais metais dešimtą kar-tą pasikvietė berniukus iš Lietu-vių Vasario 16 gimnazijos vas-voči Naeranes, netoli sostinės Oslo. Per dešimtį metų iš mūsų gimnazijos ten vasario virš 100 berniukų, kurie visi su dėkingu-mu ir pagarba prisimena dėdę Nils Seim.

Seiš berniukai, kurie dar sto-vyklauja Norvegijoje, dalyvau-ja laidotuose. "Jis už visus kitus atsivėikino su mūsų tautos bi-čūliai."

Iskis Viešpaties ramybės sa-vane kraštė "Arminjonas" už-uojujant reikičia ir kartu liūdi

Fr. Skerys, Ev. Jauimo Raitelio Vadovas

ma nuo Ašigalio į visas puses stūmėsi su tokia neapsakoma ko-smine jėga, kad ne tik nustūmė visus panėsamuosius geologinių nuosėdų klotus, bet sujaugė, su-laužė, aukštyn apvertė ir bane- nusinešti net patį Prieškambrin-ės putos klotą... Paiksim tas spekuliacijas spekuliantams, o patys palauskim, kol nutirps šiandien panašiai storas Pietų ašigalio ledų klotas, ir pamatysim, ar ir ten jis bus prieškam-brinę žemės plutą tiek sujaugęs!

Kad tokioje atmosferoje ypač pritinka tyla ir nusizemimas, suprantama be atšikimo. Nu-tiuk, žmogau, Dievas kalba!

Niekonič nieko daugiau kai beribė, amžinybė vienasė ir vi-sata... Dulke esi, į dulkę pavirsi, bet ši akmeninė Terra pasilies kosminiams amžiams ir kosmi-niams tikslams.

Kad ir šis huogos uolos mili-jonų ketvirtinųjų mylių plotas pagaliau apžels, tai jau matyti iš amžinai besitesiančių gyvosios gamtos pastangų, kiekvieno au-galėlio palaikus, lapus, šaknis ir sutrušusios stiebus juodžemiu paversti, juo uolų plyšelius pri-pilti ir įdubimus priberti, ir tuo-jau naujus angalius auginti. Bet tas procesas vyksta drama-tiškai lėtai ir žmogus savo ag-zistencijos akies mirkoje negali spėti to proceso progreso net pa-sabėti.

Šiaurėi nesakbu, bet man lai-kas grįžti, ir tolyn eiti. Chicago's didysis sūnus poetas Frost už mane pasakė (parafrazuojant):

I love the woods so dark and deep
When leaving them I often weep,
But I must promise to keep:
Must march to go before I sleep,
Must yet to go before I sleep...

Ieškomas mecenatas

Džiaugėmės, kad Lituanisti-kos Institutas padidėjęs naujais akademikais, kad Instituto vei-klą apimantys ir lietuvių bibli-ografija, kad naujas akademikas įsteigęs Immigrant Archives, Walter Library, University of Minnesota ir t. t.

Aiškėja, kad 1964 metų planų dalis tabuvo norimai ketinimais kai kurie jų jau sužlugdyti ne-turint pinigų.

Lietuvių Bibliografinės Tar-nybos A. Rukševos parašė laišką: "Nepavyko mums šiemet su mūsų biuleteni. Neatsirado mecenato, o įstaiga, kuri norėjo leisti KL spaustuveje, surado vos ketvirtą dalį reikalingos leidi-mui sumos, tai ir nerizikavo. Gražiname Jums pinigus... Lei-džiame 10 egz. KL, spausdintos mašinėle ant tokio pat plono po-pieriaus, kaip čia pavartotas, ap-ripinamą liet. mokslo įstaigai ir talkininkus, kurie siuntinėja knygu, LBT negaunam, kortelės. Kitašaučių mokslo įstaigoms nesistūčiame, būtų perdidelis skirčiūnas 1963 ir 1964 metų lei-dinių. Leidžiame taip pat tokiu pat būdu 18 egz. "Periodikos re-gulinių straipsnių rodyklę" visu konferencijų (katalikų, evangelikų literonų, evangelikų reformatų, metodistų ir sekmeninkų) žur-nalų redakcijoms. KL išleista jau 2 numeriai, rodyklės — šeši. Jei Jums pavyktų surasti mecenatą, parašykite mums, bematant iš-leistume Nr. Nr. 1 ir 2 (30 ir 28 pusl.). Paveikė mus ir gana aš-ri "Aleksandro" kritika, kam, girdi, 18,000 dol. bibliografijai išleista!"

Lietuvių Bendruomenės Val-dyba ir Kultūros Fondas teikia pirmenybę fikcijų leidimui, an-trą, jų fondai riboti, tad reikia ieškoti kitų kelių.

Ar nereiktų kreiptis pagalbos į lietuviškų knygų leidyklas; jos suprastu moksliškų raštų išlei-dimo reikala ir tarptautinės re-prezentacijos svarbą. Jas visas sutelkus (Darbininkas, Draugas, Dirva-Vitis, Karvelis, Lietuvių Dienos - Skirtas, Lietuvių Enci-klopedija - Kapočius, Londono Nida, Morkūnas, Naujienos, Put-namo Seselės, Saloziečių Insti-tutas, Terra-Civinskas, Toronto Time Press, Vijeikis ir kt.) gal pasisektų susitarti, kad iš eilės išleistų po vieną Knygų Lenty-nos numerį.

KL prenumeratorių Vėp.

TEOFILIUI MAČIUI 77 METŲ AMŽIAUS

Plačiai lietuvių tarpe žino-mas Teofilis Mačys, rugpjūčio 15 d. tapo pagerbtas gimtadienio proga. Teofilio pavyzdinga šeima — mylima moteris, dvi dukros, anukas, anukė ir žen-tas Zignas sutarė be didelių iškilnių savo tėvelį pagerbti.

Rugpjūčio 15 d. pasikvietė mane su žmona ir dar vieną jiems gerai pažįstamą, iš viso 10 galvų, nusivėkė į Hammond, Ind., ten puočiame restorane užsakė karališkus pietus, ir ko-ten nebuvo. Pradedant vėžiais, žuvimis, baigiant maistu, ku-riui aš nei nemokėjau valgyt. Pasitotinę ir pasivažiinę pa-sveikiam celebrantį ir palin-kejom, kad būtų sveikas ir su-

lauktų 100 metų amžiaus, taip sutartinai gyvendamas su sa-vo garbinga šeima. Ponai Ma-čiai gyvena 6803 So. Rockwell St., Chicagoje.

Teofilis Mačys prieš metus buvo sunkiai sunegalavęs taip, kad daktarų patarimais nepa-sitraukė nuo lovos per kelis mėnesius. Dabar jau žymiai sveiksta ir atrodo, kad sulauks šimto metų amžiaus.

Ponų Mačių dukrelė Geno-vaitė pagarsėjusi daininkė, pri-klauso prie muzikos Steponai-tienės vedamo Choro. Pasivė-lino išvykti su grupe daininin-kių į New Yorko pasaulinį parodą, dalyvauti liet. šven-tėms, rugpjūčio 23 d. Todėl še-štadienio vakare, rugp. 22 d., iš-skrido lėktuvu.

Pažymėtina, kad Genovaitė dirbanti įvairių apdraudų agentūroje, kaip rūšinės vedė-ja, atliekamu laiku studijavo Real Estate brokerio kursoose, pagaliau išlaikė egzaminus ir dabar gali pasitarnauti ypač lietuviams pirkimo ir parda-vimo reikaluose.

Valio Mačių garbingai šei-mai.

J. Tarulis

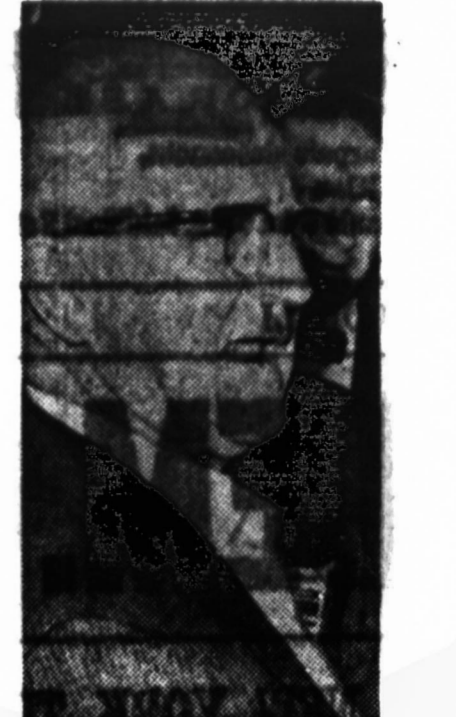
ROCKFORD, ILL.

Brangūs svečiai iš toli

Mūsų Lietuvių Klubo narių ponų Stankų dukrelė ir jos vy-ras U. S. Armijos pulk. Malcolm Jameson ir jų dvi dukrelės ka- tik parvyko iš Vokietijos. Kol užims naują postą, apšankė pas-ponus Stankus paviešėti Rock-forde. Stankai, seni Rockfordo gyventojai pensionieriai, su sa-vo dukrelėmis ir žentu ir jo še-ima atvyko į Lietuvių Klubą penktadienį vakarieniauti.

Pulk. Jameson su savo šeima išbuvo Vokietijoje 4 metus. Jo žmona, Stankų dukrelė, sako: "Buvau visai netoli Lietuvos, apie kurį tėvai dang man papasakodavo. Norėjau nuvykti ir pamatyti mano tėvų kraštą Lie-tuvą, bet vizą sunku gauti".

Vokietijos oras geras sveikatos at-žvilgia, sako kad toks oras ir Lietuvoje. Dabar po trumpų at-ostogų apsigyvens naujoje viet-oje New Mexico. Ponia Jameson sako, armijos gyvenimas nepa-stovus. Nespėjam kojas sušilti, susipažinti su aplinkuma ir vėl keliamės į naują vietą.

Kova. — Eugene (Bull) Connor, naci-onalio Alekamos komiteto atstovas, dalyvauja Atlantic City konvencijoje.

Kiti svečiai iš Grand Rapids, Mich., tai ponios Vaišnorienės giminaičiai — Kazimieras Daugirdas ir jo žmona, buvusi Vaiš-noraitė irgi atvyko į Lietuvių klubą vakarieniauti. Abudu jau-ni. Daugirdai Amerikoje gimę ir augę kalba gerai lietuviškai. Savo laiku Grand Rapids buvo didžiausias baldų išdirbystės miestas Amerikoje, dabar mažai jų beliko, užima įvairių mašinų išdirbystės, gamina daugiausiai automobiliams dalis. Pas juos darbai eina gerai. Ponai Daugir-dai irgi atostogauja. Zvalgas

Respublikonai negra priėmė į kampaniją

WASHINGTONAS. — Res-publikonų partijos nacionalinis komitetas priėmė negra Clay Clayborn iš Atlantic City, N. J., partijos kampanijai vesti direk-toriaus Wayne Hood padėjėju. Clayborn jau 24 metai kaip yra veikęs respublikonų politikoje, ir buvo specialus asistentas jų partijos kandidatui William Mil-ler į viceprezidentus. Partijos štabas nedelsė pasigirti, kad Goldwatero-Millerio kampanija esanti suinteresuota "visais" šio krašto piliečiais ir neatstūmiami ne vienos balsuotojų grupės.

Houston srityje nuo miega-mosios ligos mirė 18 žmonių. Vy-riausybė siūkia purkštus uo-dams naikinti.

Taupykite

MES MOKAME **4 1/2** ANT VISŲ SASKAITŲ

MIDLAND SAVINGS

Daugiau kaip 50 metų sąjūdingai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita lygi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS — \$67,000,000 **REZERVAI — \$8,500,000**

Už taupymas mokame dividendą kas 3 mėnesiai

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

VALANDOSI:

Pirmas	5 iki 6 v. v.
Ants	6 iki 7 v. v.
Trečias	7 iki 8 v. v.
Keturias	8 iki 9 v. v.
Penktas	9 iki 10 v. v.
Šeštasis	10 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprasė pagalbos. Per 50 me-tų jos leido dienraštį, besiversdamas vien tikrai iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų už-dirbtais pinigais. Niekad didelių atstargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvar-kyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atve-jais net pigesnių gamybos procesų. Pieno pramonė atstovai naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji ma-šina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirmą galėtum nusipiekti mašiną už kelių šimtų ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešim-tis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kura-jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šal-tinis. Jas rėmė platus Amerikos lietuvių sluoksnis. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovojo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuo-menę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume straujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienraštį dar kita pusimty metų. Mums rei-kiama naujo spausdymo mašinų foto reprodukcijoms ir ki-tiems spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1790 S. Mahler St., Chicago 8, Illinois

DEIMANTINIO AMZIAUS Z. ARLAUSKAITĖ

"Jokių dievų nepripažinsiu. Galvos nelenkiau aš prieš juos! Jei netikri jie — juos suminsiu, Ar jie bus žemėj, ar dangus!..."
(Nežinomo autoriaus posmas)

Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė

Šiandien Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė mini septyniadešimt penktąjį gimtadienį. Šiandien tebūna leista truputį pakalbėti apie ją ir truputį pasikalbėti su ja.

Kažkurio lietuviško parengimo metu, 1907 metais Šiauliuose Zuzana Arlauskaitė deklamavo du eilėraščius. Vienas jų buvo rusų poeto Aleksiejaus Kocovo "Ant degėsių", o antras — jau užmiršto autoriaus kūrinys. Iš to antro Sukaktuvinė iki šiai dienai atsitemena viršų cituojamą posmą. Atsimena todėl, kad tas posmas tapo jos motto. Kas poniją Zuzaną iš arčiau pažįsta, tas gali patvirtinti, kad minimas ketureilis geriausiai nusako mūsų aktorės ir režisierės-pedagogės būdą. O 1907 m. pasirodymas scenoje — buvo jos ilgo sceninio darbo pradžia.

Per biurokratų klaidą Zuzana Arlauskaitė gana anksti išvirtė į Arlauskaitę (nors kiti šeimos nariai liko Orlauskais), o ištekdamas su inž. Liudviko Mikšio, dar gavo ir jo pavardę. Kadangi, kaip teatralė Lietuvoje ji buvo vadinama tik Zuzana Arlauskaitė, tai šiame rašinyje irgi ją taip vadinsiu.

Ji gimė Šiauliuose 1889 m. rugpjūčio 28 d. Ten baigė pradžios mokyklą ir progimnaziją ir 1908 m. Rygoje įgijo mokytojos teises. Mokytojavo iki 1911 m. Čia mokytojaudama, čia vaidindama, gyveno tai Šiauliuose, tai Rygoje, tai Petrapilyje (pastarajame 1915 m. ir gimnaziją baigė). Iki grįžimo į nepriklausomą Lietuvą atliko visą eilę rolių mėgėjų teatruose, bet apie tų teatrų meninį lygį reikia kalbėti su pagarba vien keletą režisierių prisiminus, kaip S. Venslauskienę, K. Glinkę, J. Vaičeką. Paskui daugiau dešimties me-

ty darbas Lietuvos Valstybiname teatre, o į pensiją pasitraukus — visoje eilėje kitų Lietuvos teatrų. Grįžvančiame Trečiajame Reiche atsidūrusi, ji kurį laiką gyveno Vienoje, o vėliau — Vokietijoje, Ingolstadt'e. Nuo 1949 m. iki dabar gyvena Detroito.

Tai beveik visa Zuzanos Arlauskaitės "biografija", pasakelbta Lietuvių Enciklopedijoje, nes šitiek ji enciklopedijai tebuvo prasitarusi. Bet... tai tikrai žvilgsnis per durų raktą skylutę, ta vadinamoji "biografija". Duryš gi tebėra užrakintos ir raktas tebeguli pačios Arlauskaitės kišenėje. Jeigu ji kada duris atraktų, pamatytume daug nuostabių dalykų.

Šį kartą ne nebandysiu čia jos biografijos plėsti, nes, ir labai besistengdamas, nepajėgiau, stokodamas faktų. Tik paskutinieji penkiolika Zuzanos Arlauskaitės metų Detroito man geriau pažįstami. Bet juos visus, ar beveik visus esu aprašęs Naujienose daugelyje korespondencijų ir reportažų. Apie šį laikotarpį trumpai galiu tepapartoti, kad ji čia režisuoja veikalą po veikalą, kasmet po kelius ar bent po porą. Kartais režisuoja ir vaidina. Ji per sceną perleido kelias dešimtis mėgėjų, atėjusių iš gimnazijos, iš universiteto, iš siuzyklos, automobilių fabriko ar raštinės. Vieni pasirodė, kaip meteorai, vienam - kitam veikale ir pabėgo. Kiti jau švenčia sceninio darbo dešimtmėčius. Kiti tikromis scenos žvaigždėmis sužibo ir ne tik juokina publiką, bet ir virkd. Tūkstančių tūkstančiai žmonių jos režisuotus veikalus žiūrėjo dešimties miestų, nuo Čikagos iki Niujorko. Tūkstančius dolerių jos spektaklių dėka suvalkė Balfas, Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjai ir eilė kitų gyvybinių organizacijų. Daugiausia gero iš Zuzanos Arlauskaitės patyrė Detroito ir daugiausia detroitiečių jos pastatymus matė. Matė ir, tikiau, dar eilę metų matys, jeigu tik norės žiūrėti...

Ne materialinės naudos sau iš sceninio darbo ji ieško (Detroito ne kartą jai buvo pasiūlyta po kelias dešimtis dolerių iš spektaklių pelno, bet buvo susilaikta griežčiausio "ne, ne, ne, ne, ne!"). Scena yra jos namai, jos gyvenimas ir be scenos, režis, ji nutroktų.

Kai Zuzana Arlauskaitė 1931 metais buvo paleista į pensiją, tai daugelis būsimųjų aktorių dar vaikų darželių telankė. Dauguma jų žybtelėjo metams — kitiems, ir mirė scenai, vos užgimę. Daug jų ir į laisvuosius Vakarus su Zuzana Arlauskaitė kartu pabėgo. Kur jie šiaudien? Tuos, kurie dar pasirodo su dailliuoju žodžiu arba teikiasi vieną-kitą veikalą su režisuoti, jau ant vienos rankos pirštų suskaitytume. Tik 1931-ųjų metų "pensininkė", 1964-iais metais tebėra energinga, guvi režisierė ir jaudinančiai rolę atliekanti aktorė (dar šį pavasarį, Stribbergo "Tėve" vaidindama auklę, publiką virkdė!).

Ji supranta dabartinio mūsų emigracijos teatro padėtį. Jai nereikia erdvios, puošnios scenos, nei įmantrių dekoracijų, nei tinkamų kostiumų, nei gerai paruošto grimo, nei, pagaliau, frakutos publikos. Ji rengia spektaklius visur, kur tik įmanoma, vaidina visiems, kas tik paprašo. Jei kartais nuo gastrolių į vieną ar kitą miestą atsisakė, tai, nežino skaitytojas, ne ji, o kaikurie jos pagrindiniai aktoriai ten važiuoti neplanoro.

Ko gi didžiajai Sukaktuvinėi neišėjė, deimantinio amžiaus sulaukus? Pirmiausia, kad nesitrauktų nuo scenos tol, kol tik turės pakankamai aktorių ir nors truputį publikos. Ir antra: kad parašytų savo sceninio darbo ir artistiško gyvenimo atsiminimus! Pastarasis jau ne vien linkėjimas, o ir prašymas, ir maldavimas. Iš poros intymesnių pokalbių žinau, kad ponija Arlauskaitė turi daug ką pasakyti. Gaila, kad ji kažko dėsia. Man regis, kad 75-rių metų sulaukus, jau pats laikas dabartinei kartai papasakoti, kaip buvo gyvena, kaip dirbta, su kuo dirbta.

Ponia Zuzana Arlauskaitė, gyvuokite ir ilgai sveika likite scenoje! Ilgiausių darbinių metų Jums!

Zuzaną Arlauskaitę prakalbinus

Septyniadešimt penkerių amžiaus metų proga, ponija Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė raštu daviau dešimt klausimų scenos tema, ir gavau jos ranka rašytus atsakymus. Štai, tas trumpas pasikalbėjimas:

1. — *Kada, kur ir kodėl pradėjote aktorės karjerą?*

— Vaidinti pradėjau Šiauliuose, pradžios mokykloje. Aktorių karjerą pasirinkau, nes į teatrą žiūrėjau, kaip į mokyklą.

2. — *Kuriuose teatruose ir kiek metų vaidinote nepriklausomoje Lietuvoje?*

— Nuo 1919 iki 1931 vaidinau Kauno dramos teatre, kuris bene nuo 1921 metų jau vadinosi Valstybinio dramos teatru; vėliau vaidinau Mūsų teatre, "Zvaigždikyje", Jaunojo žiūro teatre, Jaunimo dramos teatre — iki 1944 metų.

3. — *Kokias roles daugiausia vaidinote?*

— Kai buvau jauna, vaidinau tik pagrindines roles veikaluose; pradėjus senti — ir antrailes roles. Jų esu suvaidinusi daugiau kaip šimtą.

4. — *Kuri rolė Jums labiausia prie širdies buvo ir kodėl?*

— Skirtumo jokio nedariau tarp rolių. Man jos visos buvo geros.

5. — *Kokia Jūsų nuomonė apie Kauno Valstybinį dramos teatrą?*

— Kauno Valstybinį dramos teatrą prisimenu visuomet, kaip klaukį sapną. Šiuo reikalu nenoriu tuo tarpu kalbėti plačiau.

6. — *Ką veikėte iš Valstybinio dramos teatro į pensiją išėjusi?*

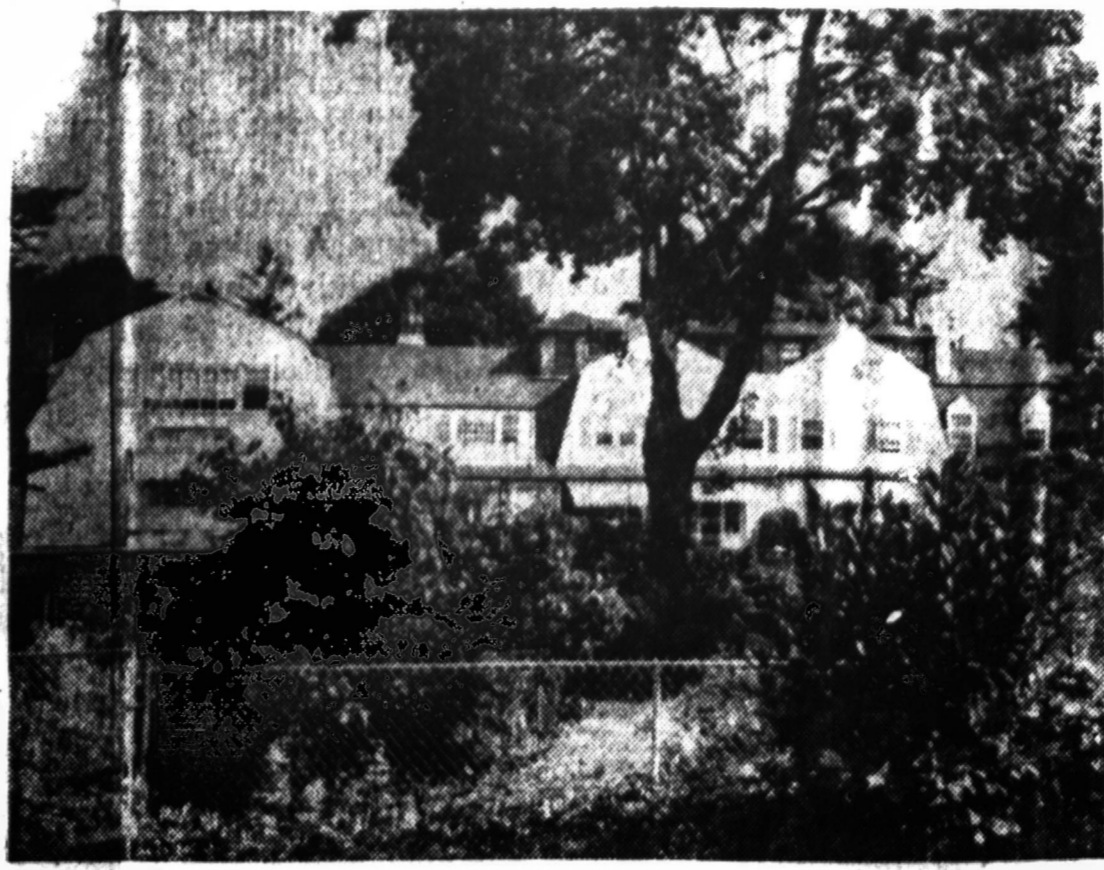
— Apie tai atsakiau antruoju klausimu. Galiu pakartoti: vaidinau, iki Lietuvą turėjau aplieisti.

7. — *Nuo bolševikų Antrojo Pasaulinio karo metu pasitraukusi, ką veikėte Vokietijoje?*

— Nuo 1945 m. pabaigos iki 1949 metų Ingolstadt'o lietuvių stovykloje vadovavau dramos mėgėjų būreliui. Pastatėme Putino "Valdovo sūnus", Binkio "Atžalyną", Grušo "Tėvą", Čiurlionienės "Pinigėlius" ir kitus veikalus. Su gastroliomis lankėme gretimas lietuvių stovyklas.

8. — *Nuo 1949 m. gyvenate Detroito. Kada įsteigėte Dramos mėgėjų sambūrį, kiek veikalų pastatėte, kuriuose pati vaidinote?*

— 1949 m. Alės Rūtos prašyta pradėjau režisuoti jos veikalą (komedią) "Pasimatymas". Rengė tą vakarą Detroito S.L.A. Nuo to laiko režisuoju ir kartais vaidinu iki šiol. Pastaciau 36 veikalus ir daviau 87 spektaklius. Be to, sambūris davavo keliuose minėjimuose — šešiolikto Vasario, Maironio ir kt.

Vyr. prokuroras Robert F. Kennedy išsinuomojo šią baltą medinį namą iš Philipo Mullaro, suknelių projektuotojo, Glen Cove, Long Island, N. Y. Kennedy šeima persikels čia, kai tik vyr. prokuroras pasitrauks iš pareigų tikslu kandidatuoti New Yorko valstybės senatoriaus pareigoms.

Kaladauskas aplankė tėvų kapus, gimtinius savo Krosnėnus

VI

Biznierių Jonas Kaladauskas, papasakojo, kaip jis užvalgęs seniai atprasto skilandžio, negalėjo miegoti šmūruose, kaip susirinkusieji švogeriai, svainiai ir jų vaikai visą vakarą dainavo, toliau šitaip tęsė savo įspūdžius iš kelionės į Lietuvą.

— Kiekvienam giminičiui šmūruose įteikę po dovanėlę ir gerokai pralengvinę savo valizas, atsiveikiname su visais ir išvažiuoju į Krosną. Valizas pravalėme, bet automobilis nebuvo tuštesnis. Mano žmonos motina ir josios dukterė panoro mus palydėti į Vilnių. Važiavome mes trys, palydovo šoferis ir abi šmūrų moterys. Iš viso, septyni.

— Iš šmūrų vėl privažiavo prie Skriaudžių, kad gal-

9. — *Koks buvo Jūsų sceniniam darbe didžiausias pasisekimas ir kokia didžiausia nesėkmė?*

— Didžiausiu pasisekimu laikau tai, kai Maskvos (Stanislauskio) garsus aktorius ir režisierius pasakė, kad ir jiems ne pro šalį būtų turėti tokią aktorę, kaip aš. Tas teatras tuomet gastroliavo Kaune, o aš vaidinau veikalą "Mindaugas Didysis Lietuvos kunigaikštis". Vaidinau aklos Mindaugo motinos Ragnytės rolę. Apie nesėkmes nekalbėsiu, nes kažkokios "didžiosios" ne prisimenu.

10. — *Kokie ateities planai ir pageidavimai.*

— Lietuviškam teatrui dirbu jau 56 metus. Dirbsiu ir toliau. Pageidavimai? Norėčiau, kad nors Detroito publika nenumarintų teatro...

Alfonas Nakas

dziai tie patys, tik vietomis namai jau kitoki. Vienur stovi netaisyti seni namai, o kitur jau matosi nauji stogai. Dabar Lietuvoje jau vartoja stiklo ir kitos medžiagos vingiuotas lentas stogams dengti. Ši medžiaga gera, kol nesutrūkinėja. Lietus nepereina. Kai saulė pašildo, tai ir šiluma greičiau per ją pereina.

— Kai Kalvarijoje pasukome į kairę, tai aš jau atidžiau sekiau laukus ir apylinkes. Ten man jau buvo žinomos vietos. Dar neprivažiavę Krosnos, kairėje palikome Zubrus, savo laiku turėjusius derlingus laukus. Kiek toliau buvo Vinceniškiai, Pabalai, Strazdai, Meškabalė. Ar dabar tie kaimai ten buvo, ir kas juose gyveno, sunku buvo pasakyti, nes niekas iš mašinoje buvusių nieko apie juos nežinojo.

— Dešinėje kelio pusėje buvo Pagrandai, Islandžiai, Uloniškiai, o kiek toliau į pietus buvo Šeštakai. Kai kuriose vietose buvo mano pažįstamų vyrų ir merginų, bet koks jų likimas, niekas nežino. Prie pačios Krosnos kairėje dar buvo Tūriškiai.

— Vėliau, kai jau pasukome į dešinę ir mašina traukė į Krosnėnus, dar teko pravažiuoti pro buvusią Vergelę. Ir ten buvo pažįstamų, bet nesustojome...

— Beje, užmiršau pasakyti, kad už Krosnos sustojome dar kapinaitėse. Tose kapinėse palaidotas mano tėvas Kostas Kaladauskas. Ir motina Roze K. Kaladauskienė. Ir buvo kitos. Ir vyrai kaimo, priklausančio prie Budvėčių kaimo. Mano tėvas buvo kilęs iš Miklos. Kur pėdu susipažino, aš nežinau, bet žinau, kad vyko išgyti 13 margų žemės Krosnėnuose ir ten gyventi. Kai pėdu mirė, tai buvo palaidoti salia Krosnos esančiose kapinaitėse.

Susiradau kapą, ties kapu paverčiau, o vienai palydovas Povilas Adamavičius mane ten net nufotografavo. Pirmą nutraukė mane vieną, o vėliau padarė dar vieną nutrauką, kai žmona priėjo prie mano tėvų kapo. Ši fotografija man bus brangus prisiminimas dar ilgesni metams...

Paverkęs ir asarą nušluostęs, vėl sedau į mašiną ir nuvažiuoju tiesiai į Krosnėnus. Vargo neturėjau senai bakūzei surasti. Ji tebestovėjo toje pačioje vietoje, kur ir anksčiau. Jokių pakaitų nesimatė, jeigu neskaityti susenėjimo. Rąstai sutrūkinėjo, langai susisuko ir stogas jau gerokai sukrito.

— Skaudu ir griaudu pasidaryti. As jau, rodos, esu stiprus vyras, bet širdį taip suspaudė, kaip pamaciau seną namelį, kuriame pats esu augęs...

— Mano sesutės jau žinojo, kad aš atvažiuoju. Asarų nesuvaldė nei Bronytė, nei Marytė, kai išėjo manęs pasitikti. (Bus daugiau)

Dr. P. Daužvardis dalyvavo gub. Kernerio konferencijoje

Lietuvos gen. konsulas P. Daužvardis ir kiti konsulai, kurie dalyvavo praeitą mėnesį gub. Otto Kerner sušauktoje konferencijoje Springfiede — Springfiedo Miesto Tarybos paskelbti (rugpjūčio 10 dieną) miesto garbės piliečiais ir išsintinūti jiems atitinkami tuo reikalu pažymėjimai, pasirašyti Mero Nelson Howarth ir šešių Tarybos narių bei miesto sekretoriaus (Clerk).

♦ Sen. Goldwater, kalbėdamas Clevelande, pareiškė, kad JAV siekia kompromisinės taikos Vietnamo. Jis patarė veteranams atidžiai sekti JAV užsienio politiką, kad nebūtų padarytos naujos nuolaidos komunistams. Sen. Goldwater pareiškė, kad sen. Pastore pasakė gerą politinę kalbą.

4 1/2%
5%

current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabalgoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

EARN MORE WITH
Equitable Savings
& Loan Association

Main Office
328 Long Beach Blvd.
Long Beach, California

Bellflower Branch
16804 Bellflower Blvd.

4.85%

Current Annual Rate

- ♦ Free Customer Parking.
- ♦ Free Customer Counter Checks.
- ♦ Safe Deposit Boxes Available.
- ♦ Safe Deposit Boxes Available.

Write today for your save-by-mail kit.
Write "Attention Dept. A. F. L."

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HY 4-3070

* Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1330 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6188

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$18.00 per year, \$6.00 per six months, \$3.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Donor's list:
Chicago's Lithuanian Club \$18.00
Mrs. J. J. ... \$5.00
Mrs. ... \$3.00
Mrs. ... \$2.00
Mrs. ... \$1.00

Kitos JAV vietos ir karnavalo metams:
puse metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienio:
metams \$18.00
puse metų \$9.00
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofis adresas kasdien, laikrovis paskelbiamas, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Demokratų platforma lietuviams geresnė

"Naujienose" jau buvo, rugpjūčio 25 dieną, paskelbta demokratų platformos dalis, liečianti pavertę tautą išlaisvinimo klausimu. Atlantic City konvencija tą platformą priėmė vienbalsiai.

Aplamai, visa demokratų platforma yra kur kas geresnė, negu republikonų, kurie, beje, jau ir patys pripažįsta, kad jų San Francisco konvencijos produktą reikia taisyti ir lopyti.

Demokratai daug geriau pasiekė ir mums rūpimu klausimu apie komunistų pavertę tautas.

Atlantic City konvencija prižada: "Skatinti visomis talkingomis priemonėmis didėjančią nepriklausomybę tautų, gyvenančių komunizmo valdžioje, ir pagreitinti atėjimą dienos, kada Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija ir kitos pavertę tautos pasiekis pilną laisvę ir apsisprendimą..."

Mums, žinoma, patiktų labiau, jei štam pavertę tautų sąrašą Lietuva, Latvija ir Estija stovėtų pirmoje vietoje. Bet tokiose dokumentuose yra priimta laikytis alfabetinės tautų pavadinimų eilės. Dėl to ginčytis nėra prasminga.

Daug ko negalime pasakyti ir prieš tai, kad demokratų platformoje nėra pabrėžtas Pabaltijo tautų padėties skirtumas nuo Maskvos satelitų, kuriuose komunistinė Rusija "dominoja", tuo tarpu kai Lietuva, Latvija ir Estija yra visiškai įjungti į komunistų valstybę, yra pavertę Maskvijos provincijos.

Gaila, kad Amerikos politikai į tokias "smulkmenas" nenori gilintis, turėdami didelių bėdų visuose pasaulio kraštuose.

Lietuvos ir kitų dviejų Pabaltijo tautų problemos skirtingumas tapo išdėstytas Amerikos Lietuvių Tarybos pareiškime demokratų platformos komitetui, kuris (daugiausia kongresmano Maddeno dėka) jį įdėjo į savo oficialų rekordą.

Tačiau demokratų programoje, Lietuvos išlaisvinimo reikalas nėra surištas su Azijos, Lotynų Amerikos ir kitų atsilikusių šalių klausimais, kaip kad padarė savo platformoje republikonai.

Pastarieji apgaubė Lietuvos laisvės problemą nepratomatos atities migla, kada išlaisvins iš komunistų viešpatavimo visos tautos ne tik Rytų Europoje, bet ir kituose kontinentuose.

Republikonai sako, kad jie ir toliau rems "krypti,

vedančią į būsimą išlaisvinimą". O demokratai savo platformoje pareiškia griežtai ir aiškiai, kad jie skatins "visomis talkingomis priemonėmis" Maskvos valdomų tautų pastangas nusikratyti komunizmo jungus ir pagreitinti "pilnos laisvės ir apsisprendimo" atgavimą pavertę tautos, įskaitant Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Šiuo laiku ko daugiau galima iš JAV-ą reikalauti? Ar kad JAV tuojau pasiųstų Jungtines Tautoms palaikinti sovietų armiją ir policiją iš Lietuvos teritorijos? Bet ar JT-auty dauguma tokiam pasiūlymui dabar pritarė? O jei ir pritarė, tai kas priverstų Rusijos valdovus tokį nutarimą vykdyti?

Mes gi nenorime karo su Rusija, todėl negalime peikti JAV vyriausybės už tai, kad ji stovi už "talkingų priemonių" naudojimą. Svajoti apie "išlaisvinimo karą", kaip kad svajoja (arba šneka) Chruščiovas, yra nesveika fantazija.

Pavertę tautų laisvės klausimu varginai begalima demokratų platformai prikišti ką nors rimto iš esmės. Ji, kaip sakėme, yra daug geresnė, negu republikonų platforma.

Bet mes turime neužmiršti, kad palankus Lietuvai nusistatymas šituo klausimu yra šios šalies nacionalinės politikos dalis, o ne kurios nors vienos partijos monopolis.

Kad Lietuva privalo būti LAISVA, pareiškė 1940 m. prezidentas Franklin D. Roosevelt — ir šitos pažūros laikėsi ir tebesilaiko kiekviena JAV administracija, demokratų ir republikonų, ir savo pareiškimuose, ir praktikoje. Pilietai pritaria šitai politikai ir JAV kongresas.

Mums, žinoma, skaudu, kad JAV nepanaudojo savo galybės Lietuvai išlaisvinti karo pabaigoje arba tuoj po karo, kada Rusija nebūtų galėjusi JAV-ams pasipriešinti. Bet ar tik vieni demokratai tada nesitūpinę mažųjų Europos tautų likimu?

Republikonai paisė dar mažiau. Jie reikalavo kongresdžiausiai ištraukti iš Europos JAV kariuomenę, kad mūsų vyrai ("our boys") galėtų tuojau eiti į biznį ir įskurti namie. Gen. Eisenhoweris parvažiavo namo, palikęs pusę Europos sovietų malonei!

Bet kas tada žinojo, kad "didysis mūsų sąjungininkas" Stalinas Vakarų politikos apgauts?

JAV teisiškai neįsipareigojo išlaisvinti pavertę tautas ginklu. Bet nuo savo nusistatymo, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai turi būti grąžintos suvereninės teisės, Washingtonas neatsisakė.

Tai, kai sakėme, yra neatsikiriama šios šalies politikos dalis. Daugiausia ant jos rymo mūsų viltys, kad anksčiau ar vėliau Lietuva bus laisva.

Jeigu kas savo partiniais ar kokiais kitais sumetimais skelbia, kad demokratai jau "pardavė" arba "rengiasi parduoti" Lietuvą ir kad vienintelis būdas ją "išgelbėti" — tai balsuoti už republikonų kandidatą į JAV prezidentus, kuris žada "kraštutinėmis" priemonėmis kovoti už laisvę, — kas skleidžia šitokias idėjas, tas kerta šaką, ant kurios įsiai tūpi. Taip pat ir demokratai, kurie taip kalbėtų apie republikonus.

Nors, kaip mes čia stengėmės parodyti, republikonų platforma yra daug silpnesnė, negu demokratų, bet iš to anaipol nereikia daryti išvadą, kad republikonai esą Lietuvos nepriklausomybės priešai.

Lietuvos nepriklausomybės priešai yra komunistai, siela ir kėnai parduosiuji Rusijos despotams.

Tikra tautos nepriklausomybė turi būti pagrįsta tautinio apsisprendimo principu. Kuris šitą principą at-

Kupinas vilis. — Eugene McCarthy, Minnesotos senatorius, dažnai minimas, kaip demokratinis kandidatas viceprezidento pareigoms, laukiant konvencijoje.

ANTANAS GINTNERIS

Išpildžiai iš rudeninio Naujienų pikniko

(Tęsinys)

Bužo sode buvo daug žmonių. Jų tarpe labai daug pažįstamų visuomenės veikėjų, spaudos bendradarbių, įvairių klubų ir draugijų narių, kurie gausia gėrą patarnavimą Naujienų dienaraščiui spaudoje. Žinoma, kad bū kūr. B. Suginto iš šios pramogos neapsiejo. Jis šis rade daug savo gerbėjų, rėmėjų, nuosirdžių teikėjų. O kiek čia buvo daktarų, mokytųjų, visokių verslininkų, demokratų ir respublikonų, kurie vieningai nusgėrė, pasiūlymą ir padiskutuavo už kurį kandidatą į prezidentus reikėtų balsuoti. Būta ir kitokių pasaulio nutikimų, pvz. vienas daktaras įrodinėjo, kad žmonės rašytų į jo naujai organizuojamą draugiją, kuri garantuoja, kad narys niekuomet nemirs! Reikia tik įmokėti visą tūkstantį dolerių ir grynais. Man paklausė, kas yra tos draugijos pirmininkas, jįsi atsakė: nėra pas mus jokio pirmininko ir kitų valdybos narių. Yra tik išdėmikas, kuris surenka pinigus, bet, sakė, fik šit dar neradau nė vieno darmit, kuris man duotų pinigų. Tai ne tie laikai, kai šikagoje buvo "spėšiai" ir

juos žmonas pirkdavo, kaip pasiūtę, o dabar manimi jau niekas netiki...

Kitas įrodinėjo, kad jei kas negali susilaikyti nuo gėrimo, tai tokiems patarė barį įstatyti savo namuose. Jame būsi pats vienintelis klientas. Pradžiai reikia duoti žmonai 50 dolerių, kad nupirktų 10 bonkų neblagos degtinės. Tai būtų apie 250 stiklinių. Vėliau pirk degtinę tik pas savo žmoną ir mokėk jai už stiklinuką po 50 centų. Per 12 dienų, kai degtinė išbaigta, tavo žmona jau turės 120 dolerių, iš kurių 70 padės į banką, o už likusius 50 dolerių vėl nupirks 10 bonkų degtinės. Jeigu pragyvensi 10 metų, tvarkingai pirkdamas degtinę tik pas žmoną, tai tavo namai bus kaip apie 20000 dolerių. Tuomet ji galės išauginti vaikus, susirašyti padūrų vyrų ir tikrai šiai pamiš, kad kažkada pažinojo tokį girtuoklį vyrą, kaip tu... pjiokio smote!

Vienoje vietoje "sistringai" mosikavo vidutinio amžiaus žmonės. Atrėdė, kad prisieksusieji Naujienų skaitytojai. Jie laikraštį prenumeruoja, o ne perka tik šostadieniais kioske ar pasiekolina nuo kaimyno, nes jie viską žinojo kas ten

meta, gali taip pat nustysti į Lietuvos laisvės priešų eiles. Reikia žiūrėti, kad vėl nebūtų pradėta ieškoti kokio nors karaliaus Lietuvai, raudono arba juodo.

KAZYS BORUTA DIDVYZIŲ DVARAS IR JO GALAS

Pirmoji Jurgio Paketurio klajonių knyga

37. Bet vaitas nesutiko ir pirkfai pasipiktino. O kunigužis Piktuižis, baltai įtūžęs, priakė teistį apakusti karaliū ir dievui.

Taip iš viso teismo nešėjo nieko.

PENKIASDEŠIMTOJI KLAJONĖ

Kaip teisėjas paskelbė galutinį sprendimą, bet pats, aukso negavęs, čia pat jį atmetė ir nutarė mane su akmeniu į mašą įkelti ir nuskandinti su visa aukso galva.

Pagalau teisėjas Tūbutis, kantrybės pritrūkęs ir baltai pavargęs, negalėdamas patenkinti visų pusų, dar kartą bylą apsvarstęs ir visos įstatymus išvartęs, paskelbė tokį galutinį sprendimą:

Metuose šiuose, tuose, anuose, galas žino kuriuos, kai pristatė mane į teismą nusikalčiai balsų, vyrą nedidelį, kaip kalbėjai, vardu — Jurgi, pavardė — Paketuris, kuris nieko neturi,

pabėgo iš Didvyžių dvaro ir po Suvalkų murgę vaikiojos, kur — be abejo — daug eibių pridarė, kurių teismas nemstatė, o kurias nustatė — kaltintojai atsiekė, tik vienas kunigužis nesutiko, bet gal jis pats, sakydamas pamokslą, bažnyčių papiktino, o Jurgio Paketurio,

kuris pabėgo iš bažnyčios be kepurės, didžiausias nusikaltnias, kaip jis pats prisipažino. Ir nustatyta bylos aplinkybių,

kad išminties ir teisybės ieškojo ir tuo pačiu bažnyčios ir visos karalystės pamatus grovė, už ką turi atsakyti prieš dievą, įstatymus ir karalių, bet kadangi toks mažas, gal tai padarė ne iš blogos valios, bet per savo neįmanymą, todėl bylą iš visų pusų apsvarstęs ir įstatymus nuo pradžios ligi galo išvartęs, šitai dievui ir karaliaus vardu nutariau: turi pasistaisyti, išdaigų daugiau nedaryti, visų čia pat atsiprašyti, į savo Paketurių kaimą sugrįžti, pomai, dievui ir karaliui visą dalia ir hūno priklausyti. — Ar sutinki? — manęs paklausė.

Ką veiksi nesutikęs? Didžiausiai sveikais Miliūgas.

— Sufinkui! — atsakiau ir čia pat visų muzmintai atspėjau.

— Reikia manęs jo atspėjimo! — tarė nepatenkinti pirkčiai, o kunigužis Piktuižis, baltai pasipiktinęs, dar kartą prisiekė apakusti sprendimą karaliū ir dievui.

— Velnias žino, koks čia sprendimas! — tarė ir vaitas, galvą pakraipęs. Taip mano kalbėjai byla baigė.

Pasipiktinęs kaltintojai pro duris išlino, o teisėjas, po visų vargų atsidūšęs, j mane kreipė:

— Na, vaike, duok man iš užančio tą aukso galvą už teisingą teismą!

— Kad aš užančioje tik akmenį turėčiau! — ištraukiau ir parodyčiau. — Jei teisėjas būtų mane neteisingai nuteisęs, tai būčiau davęs j galvą ir pabėgęs.

— Tai šitoks tu apgavikas! — pasipiktino teisėjas ir sarlio: — Laikyk, kad nepabėgtų!

Kaltintojai atsigrįžę nuo durų iš sugavo mane į glėbį. O teisėjas tarė:

— Matau, kad esi per daug gudrus. O kas dar bus, kai užausi? Visą pasaulį apgausi. Tai sprendimą atmainau. Reikia tave, kol dar mažas, į mašą įkelti, šitą akmenį pridėti ir nuskandinti su visa tavo aukso galva.

Taip ir padarė, kad juos kur dovyni karaliai! Bematant į mašą įkilo, akmenį įdėjo ir nūrio.

Aš nepajau gamtyti, ar prarego tei-

sybė, tikrai išgrėdau, kaip atsivertė svarstyklės.

Tai tau ir po viso teismo!

PENKIASDEŠIMT PIRMOJI KLAJONĖ

Kaip nuvežė mane nuskandinti, bet upė buvo užšalusi ir pravažiuodamas maršalas mane iš mašos išdavo, o vis man nepritelti del aukso, kaip akis išdego, akiuko į ekele.

Visko mašiau — juodo ir balto, karšto ir šalto, tik dar ne karšto mašė nebuvau. O ten buvo visai neaišku ir tamsu, kaip už pėdau.

Maniau, gal tik pabaugis ir nebūs tokie beširdiniai! — neskandins.

Bet kur tau!

Pakulinis pirklys Paknys tuojau surado savo beuodegę kumelaitę ir atvažiavo prie teismo. Čia pat visai sukibę bemašant įvertė mane į vežimą ir nuvežė galas kur žino.

O paskui nusekė, kaip per ledotuves, visai mano kaltintojai: kunigužis Piktuižis, baltai įtūžęs, auksokalys Piktlingis lyg užspringęs, viltis ir klaidininkas Piktuižis, pasipiktinęs kaip galvė, vaitas Padraika, šaus užbėgęs, ir pats teisėjas Tūbutis, kaip baltas apakustas rėkėlis.

Nuvežė mane už Suvalkų mieste prie Sudegėtos upės ir tarė, kur čia mane gėdinti puskandinti, kad ne atmainau netikė. Bet Sudegėtė upė buvo užšalusi.

buvo rašoma. Jie skaito laikraštį iš abiejų galų ir per vidurį, o ne tikai smulkias žinutes ar pasitenkinimą dienraščio straipsnio antraščiu suvirškinti, o būna žmogelis sotus ir patenkintas.

— Mielasai, klausia vienas kito: pasakyk, kaip čia atsitiuko? Skaitau laikraštį, kad Juozas Pronckus važinėja po Kanados Manitobą ir rašo savo kelionės įspūdžius, o Antanas Gintneris malasi po tolimos Pensilvanijos kalnus ir Wyomingo slėnius bei maudosi kokioje tai Suskavano upėje, kuri teka per Wilkes Barre, Pa., ogi žiūri, kad juodu ana stovi prie baro Bučo sode ir girksuoja kokį tai skystimėlį, panašų į alų. Argi tai tikrai juodu, a? Jei taip iš tikrųjų, tai kaip čia galėtų būti? Nejaugi aš klystu, kaip manai? O mažu čia tik juodvieji dvasia? Bet kad prie juodviejų stovi ir K. Augustas su poniu, o Naujienų redaktorius su dvasiomis turi labai mažai reikalų.

— Aš žinau, kad juodu. Gerai pažįstu tuodu plunksnagražius, — įstėrė vyras nuo baro. — Juodu šiandien parskrido iš savo vietovių specialiai į Naujienų pikniką. Ryt vėl abu išvažiuoja į savo tarnybos vietas...

Skambėjo Bučo sode nuo muzikos garų, įvairių pranešimų ir tukstantinės mimos žmonių, kurie vaikštinėjo, girksėjo, pokalbavo, vaišinosi prie atskirų stalų, gerdami atsivežtąjį konjaką ir skriausdamie pikniko rengėjų pajamas. Bet demokratinėje žemėje sunku buvo kitaip susitvarkyti. Kiekvienas turį galvą, bet ne visi sąžinė ir tvarką. Tačiau viskas vyko kaip sviestu teptai. Jokių nesutarimų, barmų ir nusigėrimų. Žmonių gausybė, kaip Balfo piknike, bet tvarka pavyzdinga, todėl visiems buvo miela, malonu ir linksma tokiose sueigose.

Pavakarį prasidėjo programa. Ją pravedė vaikūtiškai dainuodami ir dr. P. Grigaitis pasakydamas sveikintuos, politinės apžvalgos, demokratų konvencijos ir lietuviškos bylos įrašymo į platformą atgarsius, pasakydamas, kad jisai labiau myli savo naujieniečius, kaip svetimoje vietoje pakviestam suvalgyti pueryčius. Už tai jam publiką daug kartų nuosirdžiai paplojo. Vieni kitus gerai pažįsta, sutaria ir bendrai paklovoja su svietiškomis nedorėybėmis ir piktomis užmačiomis. Paskui buvo atvažiavusių svečių apdovanojimas, pasiskirstant dovanas burtų keftai.

Tai išmetė mane mašė prie tilto ant ledo.

Pakulinis pirklys Paknys nuvažiavo atsivežti kivių kaplio eketi prakursi. O visi čia penki nuėjo į Kauspėdos karčiamą pasistūdyti.

— Ab vienas likau mašė ant ledo ir matau, kad jau galas.

Tai čia jau sukkti!

— Nemoku skaityti nei rašyti, o nori mane karaliūm pastatyti!

Mano laimel per šią važiuo su kareta ir arkliu ketvertu Karakralėlio maršalas Radvila-Begalvis patarė ieškoti Besąspario, kurio vaitas ant ožio raitas nepagavo. Tai išgirdęs mano šauksmą ant ledo, labai nustebė ir arklius sustabdė.

— Aš moku skaityti ir rašyti, — sako, — reikty mane pagaliu karaliūm pastatyti!

— Tai paleik mane iš mašos, o pats lik į mašą! — aš jam atsakiau. — Tada galėsi per amžius karaliū!

Taip jis ir padarė, nes seniai svajojo tapti karaliūm. O aš mašą stipriai užkūsiu ir su jo kariūn kuo greičiau nuvažiuosiu į šalį.

Ar jis pasidarė karaliūm, tikrai nežinau. Tiklai, kai aplinkui myli apulęs, atgal grįžau, sutikau su tuočiu vežimu atvažiuojant pakulinį pirkli Paknį ir vežant Mirvį knęli. O paskui, neįsistėdėdamis ant kelio, kunigužis Piktuižis ir teisėjas Tūbutis, auksokalys Piktlingis ir pirklys Paknys, o net galo vaitas Padraika vos ankojė laikus. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 8-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryte ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį. Kitu laiku susitarima.

Telef. Prospect 8-7717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9. Tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmadienį ofis uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: RPublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR SLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 8-1788 arba 812-485-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 29
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2436 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį, šeštadienį, tikrai susitarima.
Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akmenų ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro, šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal susitarimą.
Tel. ofisai: ME 4-1414, rez. RE 7-4667

DR. BR. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3644 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 W. 81st STREET
Ofisai: Prospect 6-1795
Rezid.: TRianglo 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį, nuo 1-4 ir 7-9 val. p. p. ir 6-9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telef. ofisai: PR 8-7773; rez. PR 6-4722
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį, 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį, 8-6 val. vak.
Ofiso telefonai: ME 4-1818 arba RE 7-9790
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-6 val. po pietų. Šeštadienį, nuo 9-11 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.
Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 8 p. p. Vakarus: pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 8 iki 9 val. vakaro.
Ofiso telefonai: CLHilde 4-2896
Rez. telefonai: WAlbrook 8-3099

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specializacija
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-3 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarima telefonu.
Rez. telefonai: PR 9-6738

DR. L. SEIBUTIS
INKSTŲ, POŠEIS IR SLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
Ofisai: Naujas adresas: 3454 West 71st St. 87-01 ir Campbell Avenue (kampas), tel. 776-2880; 30 N. Michigan Ave. Sotro 608, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1233 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį, nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisai telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-4195
Pirmąsą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei nestalioje, tai telefonai GI 8-6196 arba GI 8-6198

Telef. ofisai: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 27, Ill.
Telef.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
35 metų patirtis
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Užrašo.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Trečiadienį, Penktadienį, ir šėšt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. d. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), šeštadienį, 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 8-8063

MOVING
Apdraudimas perkraustymams ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILINAS
3415 So. LITuanica Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
PIRK PAS
SPECIALISTĄ
Radiją, TV, Stereo Hi-Fi.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Radijai • Fonografai • Hi-Fi stereo

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 KH. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruokės: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel. HEmlock 6-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 28, ILL.

Naujiųjų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta įsigyk bent keletą tokių draugų.

SKAITYK IR KITAM PATARĄ
SKAITYTI "NAUJENAS"

Verma Garhardsen, Norvegijos ministerio pirmininke žmona, vaidino svertingos žemininkės rolę, kai pas ją buvo stulenkūsi Nina Chruščioviene.

KAI LIETUVIS NORI PATEKTI Į UŽSIENĮ...

Reikia leidimų norint išvykti net į kurortines vietas. Vyksti į užsienį: Lietuvoje "užstatu" palik žmogų.

Ar lietuviai pavergtoje tėvyneje gali laisvai keliauti ne tik po kraštą ir Pabaltijį, bet ir kitas sovietines respublikas? Taip su keliaivų ir satelitinis kraštus, ar tokios kelionės labai varžomos, kokia tvarka gaunami leidimai? Su tais klausimais ELtos atstovas kreipėsi ir neseniai iš Lietuvos atvykusius.

Taip, Lietuvos gyventojai gali laisvai važinėti po Pabaltijio kraštus ir po kitas "broliškas" respublikas. Išimtį sudaro vadinamos pasienio zonos. Norint į jas patekti tenka gauti ypatingą milicijos leidimą.

Čia pora pavyzdžių. Juk Nida ir Juodkrantė laikomos kurortinėmis vietomis, bet... jei norėtum į ten nuvykti, kreipkis į miliciją. Žinoma, tokių pasienio zonų yra Lietuvoje daugiau.

Manau, Vakaruose jau girdėjote apie vadinamas "draudžiamas zonas" (zaprotaja zona). Juk tokioje Palangoje papūdimio smėlis kas vakarą suakėjamas ir toji juosta (nuo kopų iki jūros) draudžiama pažeisti tarp pusiaunakčio ir 6 val. ryto. Draudžiamos zonos yra ir miške — tad dažnai pasitaiko atvejai, kad Palangos poilsiautojai bevaikščiodami po mišką staiga atsiduria "zonoje", jie vedami į miliciją aiškintis ir jų klausiamas: ar draugas samoningai nuklydai ir draudžiamą zoną? Tai sudaro kėbulumą. O kas tokiose zonosose alypi, tai vietos gyventojams ar svečiams sudaro paslaptį.

Dėl kelionių į satelitinius kraštus — dažniausiai pagedaunama vykti į Lenkiją, tačiau susiduriama su tikroju sovietiniu biurokratizmu. Tekdavo matyti, kaip senutės, norėdamos Lenkijoje aplankyti gimines, mėnesiais vaikščiodavo į miliciją, kol galų gale reikiamai užpildydavo dokumentus. Anketose vis susiduriama su tokiais klausimais: ar esi buvęs užsienyje, ką veikei "didžiojo tėvynės karo" metu, ar buvai teistas? Tenka nurodyti giminių pavardes, užsėmimą bei adresą.

Daug formalumų tais atvejais, kai norima, kad iš Lengijos atvyktų giminės. Tenka pristatyti daugybę dokumentų, jų tarpe ir norinčio atvykti gimimo moterų ir pan. O juk tokiamas Vilniuje karo metais daug dokumentų yra žuvę, taigi ar tenka stebėtis, kad žmonės dažnai susiduria, kad dėl "kažin kokių populiškų" šitais delimitacijomis negali aplankyti nematytų giminių.

Dar galima pridurti, kad iš satelitų tegalima kelti apie persikėlimus į Lenkiją. Mėsiniai persikėlimai į tą kraštą buvo įmanomi iki 1960 m. Anuomet buvo sulaukiama, kad norintiesiems persikelti, būtų suteiktos teisės būti gyvenant Vilniaus krašte. Būdinga, kad trečiadienį patekti arčiau Vakarų toks didelis, kad gyventojai sudarydavo fiktyvias santuokas ir... jos kal-

nuodavo iki 10,000 senais rubliais. O dabar tūra įmanoma išvykti į Lenkiją aplankyti giminių.

Tau kitas reikalas, tai delegacijų ar mėsininkų, sportininkų kelionės į satelitines valstybes. Tačiau ir tokiais atvejais reikia užpildyti ilgas bei painias anketas ir gauti partinių organizacijų "charakteristikas". Oficialiai, gi, vykimas į satelitinius kraštus laikomas "laisvu".

Vienas kitas senesnių Lietuvos gyventojų pasiekia Vakarus. Mums vis įdomu, ar Lietuvos gyventojai bando persikelti į Vakarus, ar jie susiduria su kliūtimis? — toliau klausinėjo ELtos atstovas.

Persikelti į Vakarus laikoma nepaprastai sunkiai įvykdoma dalyku. (Žinoma, tai neliečia asmenų, kurie Lietuvoje gyvenant turi Vokietijos pilietybę ar gyvena Klaipėdos krašte).

Nemažai Lietuvos gyventojų, turėdami giminių užsienyje, po kelias kartų kreipiasi į įstaigas, prašydami juos išleisti pas gimines į JAV ar Australiją, bet... jų pareiškimai paprastai atmetami. Ant rako pirštų suskaičiuotumėte atsitikimus, kai pašymal patenkinti. Jau visai kas kita, kai Chruščioviui vienišint Amerikoje, jis asmeniškai būdavo prašomas užtarimo ir pagalbos žmonėms išvykti į Vakarus — jie būdavo išleidžiami per kelias savaites. Žinoma, buvo keli atvejai, kai iš Lietuvos į Ameriką ar kitur išleido kelias senutes. Tačiau tai aiški sovietinė taktika — ar jiems rūpi senukams mokėti pensiją. Visai neįmanoma, kad leistų bent laikinai išvykti į vad. kapitalistinius kraštus. Tai neliečia turistinių išvykų ar įvairių delegacijų bei kitų grupių keliaivų.

Pažymėtina, kad norint išvykti į satelitinę valstybę ar į "kapitalistinį" kraštą iš pliečio reiki kalaujama daugybės įvairių dokumentų. Jie turi būti rašomi tik rusų kalba. Lietuvių tarpe gali šįsirsti tokį juoką: anketose tiek daug visokių klausimų, kad lengvai gali rasti ir klausimą: "ar įtū bobute dažnai turi slogą?"

Priminėte grupines keliones į Vakarus. Kokiomis aplinkybėmis į Vakarus keliauja mėsininkai, sportininkai ir jaunieji festivalių dalyviai? Ar reikalaujama, kad jie Lietuvoje patiktų kelias, ar kreipiamas dėmesys į jų gimines Vakaruose?

Taip, jie vis išleidžiami, nes juk reikia "aprašyti tarybinio meno ar sporto garbę". Tačiau prieš jiems išvykstant apie juos, jų patikimimą ir kt. susiduriama įvairiasiais šūnais. Tokius delegatus išleidžiant į užsienį, daromas skirtumas tarp satelitinių ir "kapitalistinių" kraštų. Prisimenu tokį atsitikimą: viena sportininkė lankėsi Lenkijoje ir Čekijoje, tačiau į

"supuvusius Vakarus" jai buvo uždrausta vykti. Motyvas? Vakaruose ji turinti giminių.

Oficialiai, norint keliauti į Vakarus (net ir į "kapitalistinius" kraštus) galima gauti vadinamus keliaivapius. Juos darbovietė gauna per profesinį sąjungą. Pranešama, kad kalionei į Čekiją, Prancūziją ar JAV gauta tiek ir tiek keliaivapių ir jų kaina dažniausiai didelė. Keliaivapis į Čekiją kainuoja 600 rb. (čia įeina kelionė, maistas ir kt.). Leidžiama išleisti labai ribotą pinigų sumą. Aišku, norinčių vykti atsiranda, bet viskas priklauso ar turi pinigų, ar partinė organizacija rekomenduos tave kaip patikimą. Be to, jei turi užsienio giminių ar kas iš tavo šeimos buvo teistas, tai ir nebendai įsigyti keliaivapio, nes juk vistiek neišeis.

Būna ir kitokių kliūčių patekti į užsienį. Štai, vienas spaudos žmogus Vilniuje panorėjo su turistų grupe išvykti į Prancūziją. Jis jau gavo visus reikiamus leidimus, tačiau porą dienų prieš išvykstant, jo viršininkas, sugirdęs, kad pareigūnas "gali pabėgti", sukliudė išvykti. Pastarodo, viršininkas pabėgęs kompromitavęs, nes galimo pabėgimo atvejis būtų pakaltintas ir jis ir kolektyvas, jiems būtų buvę priekšama, kodėl jie nepastebėję, kad vienas narys esąs "nesąmoningas" ir pan. Būtų neišvengiamas papeikimas.

Dėl Lietuvoje paliekamų giminių — taip, į Vakarus išvykstantieji turistai ar įvairių delegacijų nariai kaip "užstatą" Lietuvoje palieka žmoną ar tėvus. Vykstant į satelitinius kraštus tokio "užstato" nereikalaujama.

Jau žinoma, kad iš Vakarų atvykę stropiai sekami. Kaip su tais gyventojais, kurie susitinka su atvykusiais Vakarų turistais, ar milicija tuos gyventojus apklausinėja? Kaip žiūrėta į "pažangiuosius"?

Teisingai, visi atvykę sekami. Okupantas nepagedaunja, kad su tais užsieniečiais susitikti vietos gyventojai. Jau buvo atsitikimų, kad dėl pasikalbėjimų su tokiais Vakarų užsieniečiais lietuviams teko smarkiai nukentėti. Užsieniečius susitikę vietos gyventojai vėliau apklausinėjami, svarbiausiai, apie tai, kokiomis temomis buvo kalbėta su tais iš Vakarų atvykusiais svečiais. Atvykusius pasisvečiuoti vadinamusius pažangiuosius lietuvius vietos gyventojai laiko aiškiais komunistais.

Ar galima tikėtis, kad būtų leidžiamas grupinis Vakaruose gyvenančių ne "pažangiųjų" keliaivimas į Lietuvą? Ar galima, kad Vakarų turistai galėtų lankyti ne tik Vilnių bei kitas vietas, bet visą kraštą?

Neatrodo, nebent komunistas tiek patobulėtų, kad būtų išdrįstama rodyti ne tik Vilnių, Trakus, kai kuriais atvejais Kaukų bei pavyzdinias kolehozus. Tačiau gyvenimas juk negerėja, tad ir neturima daug vilčių.

Dar viena. Maskvoje akredituoti Vakarų žurnalistai, neseniai keliaivę į Pabaltijį, pam-

nėjo, jog sovietai dėl strateginių priežasčių varžo keliaivimą lėktuvais. Pvz. užsieniečius iš Maskvos į Taliną, Estijoje gabenatruakiniais.
— Suvaržymų esama. Pvz. skrendant iš Vilniaus į Maskvą stiuardėses visus keleivius ir sovietinių neišskiriant įspėja: draugai, prašome nefotografuoti. (E)

LOVEIKIS
Telefonas
Vilniaus Pasaulyje
Duffe
KVIETKININKAS
Gėlių Vestuvimas, Bankietoms ir Pagrabams
3816 So. Halsted St. YArds 7-7888

GUZAUSKŲ
SEVERLY HILLS GELININKIA
GELIAS VIBOMS PROGOMES
3443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lankummo arba Hūdeudo valandose gražiausios gėles ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kampos gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

Laidotuvių Direktorius
MAZEIKA & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
Klaipėda 7-0000 Kėdainiai 7-0000

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Tel.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Tel.: TŌwnhall 8-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYCIOS
AIR-CONDITIONED PASTATYTI

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIlginis 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

MOVING
PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
JUZAS NAUJOKAITIS
2022 N. 65th Chicago 36 N. 5th WAlbrook 3-9208

J. Kajecko kalba Pasaulinėje parodoje

Kalba pasakyta Lietuvos Dieną, New Yorke, 1964 m. rugp. 23 d.

Kai Amerikos lietuvių išeivija pereitų dviejų šimtmečių kryžkelę atstovavo pavergtą tautą Paryžiaus Pasaulinėje parodoje, "vargdieniai lietuviai jau dejavo nuo senų laikų". Chicago Tarptautinės Parodos Lietuvos Dieną, 1933 m. palydėjo gėdulas dėl Dariaus-Girėno žuvimo. Kai prieš ketvirtį šimtmečio Lietuva dalyvavo New Yorko Pasaulinėje parodoje, "Lietuvius netikėjo, kad vėl pavergtas bus".

Šiandien susirenkame Lietuvos Tautos kančios ženkle. Ją simbolizuoja mūsų kryžius. Kryžiai mums artimi. Mūsų tautiečių tėvynėje ir tremtyje "kryžiais nužymėti kapai. O, Viešpatie, lai dangaus sodus Lelijomis pražysta jų vardai". (Gr. S.)

Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

PARDUODA MEDŲ

Tikras, 1964 metų bičių medus. Supilam į kvortines bonkas. Parduodam po vieną kvortį arba dėžėmis. Perkant daugiau — teikiame nuolaidą. Medus už dyką visiems pirkėjams, tik atsivežkite lietuvišką sūrį.

ANTHONY MIKSHYS

Frankfort, Illinois
Located on Route U.S. - 30
one Mile West of Harlem Ave.
Between 79 and 80 Ave. in
Lincoln Estates.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5739 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 2-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI | LIETUVA
Ir kitus kraštus
P. NEJZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5990

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS & HANDLES
30 & 50 gal. Free delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 • 434-1113

SIUNCIAMI SIUNTINIAI
I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENE
Atidaryti darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

SIUNTINIUS | LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAIŠTĄ SIUNCIAM
licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 W. 69 St. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Telef. WA 5-2737
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kity Lietuvoje pagaidu-
jamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeontai, sluvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai,
pianinalai, motociklai ir Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

PASKUTINĖS NAUJIENOS
Toronto Lietuvių Choro "VAPAS" plokštelės stereo — \$4.00, HI-FI — \$5.00.
Rakosoms mašinos su lietuvių ir kity kalbų raidynais. Kaina nuo \$50.00.
Šias prekes galima gauti ir Lietuvoje.
Visais siuntinių reikalais kreiptis |
J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS
2715 West 71st Street Chicago, Illinois Tel. 471-1424

Lietuvos kryžius ne tik kančios, bet ir vilties bei prisikėlimo simbolis. "Kryžius gyvatą, ne mirtį žadėjo".
Viešpatie, lai dangaus sodus Lelijomis pražysta jų vardai".
Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

Šiandien susirenkame Lietuvos Tautos kančios ženkle. Ją simbolizuoja mūsų kryžius. Kryžiai mums artimi. Mūsų tautiečių tėvynėje ir tremtyje "kryžiais nužymėti kapai. O, Viešpatie, lai dangaus sodus Lelijomis pražysta jų vardai". (Gr. S.)

Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

Mes didžiaujamės šia Diena. Pradėjome ją malda už Tėvynę. Susikauptume prie savojo kryžiaus. Prisiminėme žuvusius už tėvynę.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REPUBLIC 7-1941

LENGVAI PRIZIŪRIMAS
SUNKUS IR STORAS VINYL LINOLEUMAS.
Jo nereikia nei smarkiai šveisti nei vaškuoti.
Dabar tokiais neįtikėtinomis žemomis kainomis:
9x12 \$9.95
12x12 \$14.95
12x15 \$18.85
Daugiau kaip 30 spalvų ir peiškių pasirinkimui.
Vinyl galima lengvai susukti, 9 ir 12 plokščių 79 c. kvadratinis yardas.
VINYL ASBESTOS plytelės (tiles) po 10 c.
DAŽAI — FLAT — ENAMEL — EXTERIOR
\$3.00 už galloną.
SPAITIS
3261 S. HALSTED STREET
VI 2-6472

GERIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI
PAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDŲ ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA. KIEKVIENA DIDELI AR MAŽA AUKA BUS TIK KAMAI ĮVERTINTA

Radio \$60,000
dirbtinų penkiadolerinių
Slapostos JAV tarnybos atstovai vakariniame Chicago priemiestyje balandžio mėnesį rado labai gerai padirbtų ir paliktų penkiadolerinių. Nepažįstami asmenys buvo nusisamdę trobelę, paliko joje pinigų ir išvažiavo.
Pirmas 6 penkinės rado vaikai laukuose. Pinigai buvo perduoti slapotos tarnybos agentams. Jie išaiškino, kad greta stovėjusioje trobelėje buvo daugiau pinigų, kuriuos vėjas pradėjo nešioti po laukus. Vėjas atluo trobelės apmušą ir pradėjo nešioti po apmušą paklaidus pinigus. Didžiausias glėbis pinigų buvo pakastas pagrindyje. Ant penkiųjų buvo užverstas molio sluoksnis.
Manoma, kad falsifikatoriai, pajutę pavojų, pinigų trobelėje paliko ir pabėgo. Agentai ieško pirštų nuospaudų, kad galėtų surasti pinigų padirbėjus. Trobelės savininkas nieko bendro su falsifikatoriais neturėjo.

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gali balsuoti kity valstijų gyventojai
Praeitais metais Illinois valstija priėmė įstatymą, kuris leidžia kitose valstijose gyvenantiems Amerikos piliečiams balsuoti Illinois valstijoje.
Jeigu jie laiku užsiregistruos, tai turės teisę balsuoti už JAV prezidentą ir viceprezidentą, Illinois valstijoje yra didokas skaičius kity valstijų gyventojų, bet iki šio meto užsiregistravo tik 235 norintieji balsuoti.

Balsavimo teise pasinaudoti norintieji pirmą turį užsiregistruoti miesto savivaldybėje. Ten jie privalo užpildyti paruoštą blanką. Vėliau ta blanka siunčiama į nuolatinę jų gyvenimo vietą. Jeigu iš tos valstijos pranešama, kad užsiregistravęs žmogus ten turi teisę balsuoti, tai jam laišku bus pranešta.

Tada jis dar kartą turės atvykti į miesto savivaldybę, užpildyti kitą blanką. Registracija bus tęsiama iki spalio 5 dienos, o balsuoti jie galės iki spalio 31 d.
Kas nori pasinaudoti teise balsuoti už visus pareigūnus, tai turi būti Amerikos pilietis, Illinois valstijoje gyventi vieną mėnesį, savo apskrityje turėti bent 90 dienų ir savo apskrityje turėti bent 30 dienų.

Patarė vaikams nebėgti iš mokyklos
Chicago miesto centre paradavo jaunuoliai, kurie bandė įtikinti kitus savo draugus, kad nereikia bėgti iš mokyklos. Chicago auklėtojai yra susirūpinę tais mokiniais, kurie metų viduryje meta mokyklas ir slėpinėja be darbo ir be tikslo. Jie dažniausiai niekina kreivais keliais, neįsiskaito jokio amato, o didoka jų dalis visuomenėje tampa sunkia našta. Nepatenkinti tėvai, nelaimingi kaimynai ir draugai.
Organizuoti jaunuoliai kvietė visus registruoti Chicago mokyklose ir rugsėjo pradžioje pradėti mokytis. Apie 350 tūkšt. žmonių sekė paroduojančius.

Radio \$60,000
dirbtinų penkiadolerinių
Slapostos JAV tarnybos atstovai vakariniame Chicago priemiestyje balandžio mėnesį rado labai gerai padirbtų ir paliktų penkiadolerinių. Nepažįstami asmenys buvo nusisamdę trobelę, paliko joje pinigų ir išvažiavo.
Pirmas 6 penkinės rado vaikai laukuose. Pinigai buvo perduoti slapotos tarnybos agentams. Jie išaiškino, kad greta stovėjusioje trobelėje buvo daugiau pinigų, kuriuos vėjas pradėjo nešioti po laukus. Vėjas atluo trobelės apmušą ir pradėjo nešioti po apmušą paklaidus pinigus. Didžiausias glėbis pinigų buvo pakastas pagrindyje. Ant penkiųjų buvo užverstas molio sluoksnis.
Manoma, kad falsifikatoriai, pajutę pavojų, pinigų trobelėje paliko ir pabėgo. Agentai ieško pirštų nuospaudų, kad galėtų surasti pinigų padirbėjus. Trobelės savininkas nieko bendro su falsifikatoriais neturėjo.

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

Juodieji registruojasi balsavimams
Šį kartą juodieji veda plačią kampaniją užregistruoti

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
WINE SALESMEN
WITH LARGE RETAIL CONCERN
Must be familiar with domestic and imported wines. Sales experience preferred. Desirable hours and excellent employee benefits. Please submit brief resume of your work history and experience (including your knowledge of wines). Also age and salary required.
WRITE
A. & R. Agency, Box W. S.,
225 W. WASHINGTON ST., CHICAGO, ILL. 60606

SPINTŲ GAMINTOJAI
Reikalingi patyrę vyrai Unijos dirbtuvėje. Pastovus darbas. UNION CABINET COMPANY
400 N. Hermitage Ave.
HA 1-2618

REIKALINGI SANDELIO DARBININKAI
Pastovus darbas, patyrimas nereikalingas. Turi mokėti skaityti angliskai ir gyventi Chicagoje ar apylinkėse 3 metus ar daugiau.
Kreiptis
1844 W. Hubbard

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced on Lite and Heavy Canvas
BEARSE MFG. CO.
3815 W. Cortland

REIKALINGA MOTERIS namų ruošos darbai 2 kartus per savaitę.
4200 So. Western Ave. VI 7-8414.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
2519 W. 71st STREET
Savininkas parduoda 2 aukštų mūrinių, \$4,000 įmokėti. Parduoda su nuostoliu už \$24,900. Krautuvis ir 8 kamb. butą tuojau galima užimti.
Dėl rakty skambinti tel. PR 2-3222
Mr. GERLICK.

PARDUODAMAS GERAS LIETUVISKAS RESTORANAS
Nebrangiai. Yra ir butas.
Savininkas VI 7-8179.

nes Indija jam primenantį seną Lietuvą. Apie tai jis rašo naują knygą.
— W. B. ir Mrs. Sebastian atėinantį skemdinį laikys savo išvažiavimą ir savo mišką, esantį prie Willow Springs. Suvažiuavę draugai žada pripausti daug žuolų kuriai žiemoms šalčiam užėjus.
— John Pakel, Chicago Taupymo Bendrovės pirmininkas, jau apleido Palos Heights ir savo labai puošnią rezidenciją. Įsigijo modernišką namą Chicago Beverly Hills apylinkė, kur dabar ir gyvena.
W. B. Sebastian

Didelė padėka J. ir P. Kinderiam, "R a m b y n o", Union Pier, Mich. vasarvietės savininkams už nuosirdų rūpestį, gerus kambarius, gausų ir skaniai paruoštą lietuvišką maistą vasarotojams atostogų metu. Ši vasarvietė yra rekomenduotina kiekvienam lietuviui. Ji bus atdara ir rugsėjo mėnesį.
J. Matukas

PERKAME, PARDUODAME, MAJUOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokerpią apdraudą, veikia notariatai.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PROspect 8-5454

GAGE PARKE
originalus 4 butų mūrinis, did. kambariai, mod. vonios, mūrinis garažas, \$5,000 metinių pajamų \$41,000.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

ARTI MARQUETTE PARKO
6 1/2 kamb., 3 miegamieji, 6 metų senumo, gazo šildymas, pusiau išbaigtas įrengti rūsys. Skambinti po 6 val. vak. tel. LU 2-9172

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Naušavybės kityr
LAKE BREEZE MOTEL
1 mylia į pietus nuo St. Joseph, Michigan, 27 vienetų, menagerio namas, miesto vanduo ir kanalizacija, 100 vienetų restoranas, didelis skydas, arti pultukas Michigan ežero, miesto ribų. Našė turi paruošti. Kaina \$85,000, reikalingas atitinkamas įmokėjimas, nesutinka mainyti.
Mrs. G. KNAAR
LAKE BREEZE MOTEL,
ST. JOSEPH, MICHIGAN

ŠEITVE KASBEN
NAUJIENAS
Lietuvių kalbą perka ir parduoda ir praga sušio tiktai per
NAUJIENAS

Tai oficialu. — Vyriausias prokuroras Robert F. Kennedy, New Yorko burmistro Roberto F. Wagnerio (kairėje) lydimas, pareiškė, kad jis kandidatuo: New Yorko valstijoje senatorius pareigoms. Dešinėje ponia R. F. Kennedy.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Žemė — Pardavinimi
REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Žemė — Pardavinimi
Paskolos, perkant namus, daromos ilgiamis terminais ir žemais nuomdiniais mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės |
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

8 BUTŲ MEDINIS po 4 kamb., geotai ir bižnis, mūras, dideli butai, mūro garažas, Marquette Parke, \$6,400 įmokėti \$3,000, galima ir daugiau, savininkas finansuoja.
5 KAMB. MŪRO NAMAS, apyl. 64th ir Cicero Ave., gazo šild., kaina \$10,500, įmokėti \$1,000.
DIDELIS 2 BUTŲ MŪRAS, 6 ir 5 kamb., gazo šild., garažas, Marquette Parke, \$26,800.
KARALISKAI PLATUS, 7 kamb., gelsvų plytų mūras, riešuto medis, "Magi" karpetai, kilmingai įrengtas rūsys, visur "air condition", mūro garažas. reikia matyti. Marq. Parke.

MODERNUS — PELNINGAS, 3 butai ir bižnis, mūras, dideli butai, mūro garažas, Marquette Parke, \$6,400 nuomos, visa kaina — pigu.
PALIKIMAS — FIGUS, 2 butų medinis, 45 pėdų lotas. Naujas gazo šildymas. 6 — Palski, \$17,000.
7 METŲ, 5 1/2 kamb. mūras, 2 auto garažas, aliuminum langai, karpetai, kamb., gazo šild., garažas, Marquette Parke, \$26,800.
BRIGHTON PARKE bižnis mūras, erdvus butas, modernus frontas, 47th ir California. Kaina žemiau \$14,000.
2 AUKŠTŲ MEDINIS, 3 butai ir bižnis, 50 pėdų lotas. Atskiri šildymai, arti mūsų įstaigos. \$19,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

0 KAMB. 1 1/2 vonios, įrengtu rūsiu mūrinis, arti Marquette Parke, 19 metrų, 39 pėdų sklypas, garažas ir visokie patogumai. Požeminis šildymo sistema, centraliniai vėdinimai bei daug kity priedų. Apie \$30,000.
5 KAMB. mūrinis, arti Nabisco, naujas šildymas gazo, garažas, \$17,900.
2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 7 metų senumo, po 3 mieg., atskiros gazo šild. sist., alum. antreji langai, į pietus nuo 89th ir Crawford. Tik \$35,900.
TRI-LEVEL su 3 mieg., gazo šild., garažas, arti 65th ir Cicero Avenue. \$17,500.
3 BUTŲ MŪRINIS, 6-6-3 kamb., mėn. pajamų \$296, gazo ir karšto vand. šild., vandens apšėrimo kontrolė, garažas. Arti 71st ir Maplewood Ave. Tik \$30,900.

BUTŲ NUOMAVIMAS
DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

CICERO
2 BUTŲ MEDINIS, 5 ir 5 kamb., pilnas rūsys: baras, virtuvė ir tualetas. Pilna kaina \$17,000.
CICERO — PARK HOLME
2 BUTŲ MŪRINIS, 2 auto garažas, \$17,500.
ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233
CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŲ PASIRINKIMAS
♦ APDRAUDA ♦ NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

MEDINIS 2x4, rūsys, garažas, Brighton Parke, \$13,900.
MŪRINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūsy, Brighton Parke, netoli naujos bažnyčios, \$17,500.
MEDINIS BUNG., 5 kamb., su valg., centr. šild., Marquette Parke.
MŪRINIS 2x8, puikus, \$23,500, Brighton Parke.
MŪRINIS, 9 butai, tvirtas, geros pajamos.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAJUOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokerpią apdraudą, veikia notariatai.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PROspect 8-5454

GAGE PARKE
originalus 4 butų mūrinis, did. kambariai, mod. vonios, mūrinis garažas, \$5,000 metinių pajamų \$41,000.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

ARTI MARQUETTE PARKO
6 1/2 kamb., 3 miegamieji, 6 metų senumo, gazo šildymas, pusiau išbaigtas įrengti rūsys. Skambinti po 6 val. vak. tel. LU 2-9172

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Naušavybės kityr
LAKE BREEZE MOTEL
1 mylia į pietus nuo St. Joseph, Michigan, 27 vienetų, menagerio namas, miesto vanduo ir kanalizacija, 100 vienetų restoranas, didelis skydas, arti pultukas Michigan ežero, miesto ribų. Našė turi paruošti. Kaina \$85,000, reikalingas atitinkamas įmokėjimas, nesutinka mainyti.
Mrs. G. KNAAR
LAKE BREEZE MOTEL,
ST. JOSEPH, MICHIGAN

ŠEITVE KASBEN
NAUJIENAS
Lietuvių kalbą perka ir parduoda ir praga sušio tiktai per
NAUJIENAS

A. ABALL ROOFING
Iškirta prieš 50 metų
STOGŲ DENGIMAS IR RINOS
MES TAIŠOM, DAZOM RINAS, nu-
tekamuosius vamzdžius ir ištepam
smala vidų liseniam naudojimui;
naujos rinos įtaisomos iš nerūdijan-
čio metalo, kurio nereikia dažyti.
Plokščių ir išlytų stogų taisymas,
smaltingas ar naujai išdengimas. Ka-
minai ir "smokotack" patisiami ir
užtaisomi — "tuckpointed". Mes at-
likam lauko dašymo, mūro užstaty-
mo — "tuckpointing", ir cemento
darbus.
PILNAI APSIDRAUPE. Darbas ga-
rantuotas. Nemokamas įkatinimas.
Atidara visą laiką
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirname žiemos metu.
A. ABALL ROOFING CO.
Skubiai atliaka darbą
ir pilnai jį garantuoja.
NAUJIENOSE GALI RAŠYTI
KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ